

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.**PL**

Nr 4 (131), 26 lutego 2014

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Na Skarbowej dzieje się...

Groteska ogłasza kontrrewolucję!

Shopka od kuchni

Rozmowa z Adolfem Weltschkiem,
dyrektorem Teatru Groteska

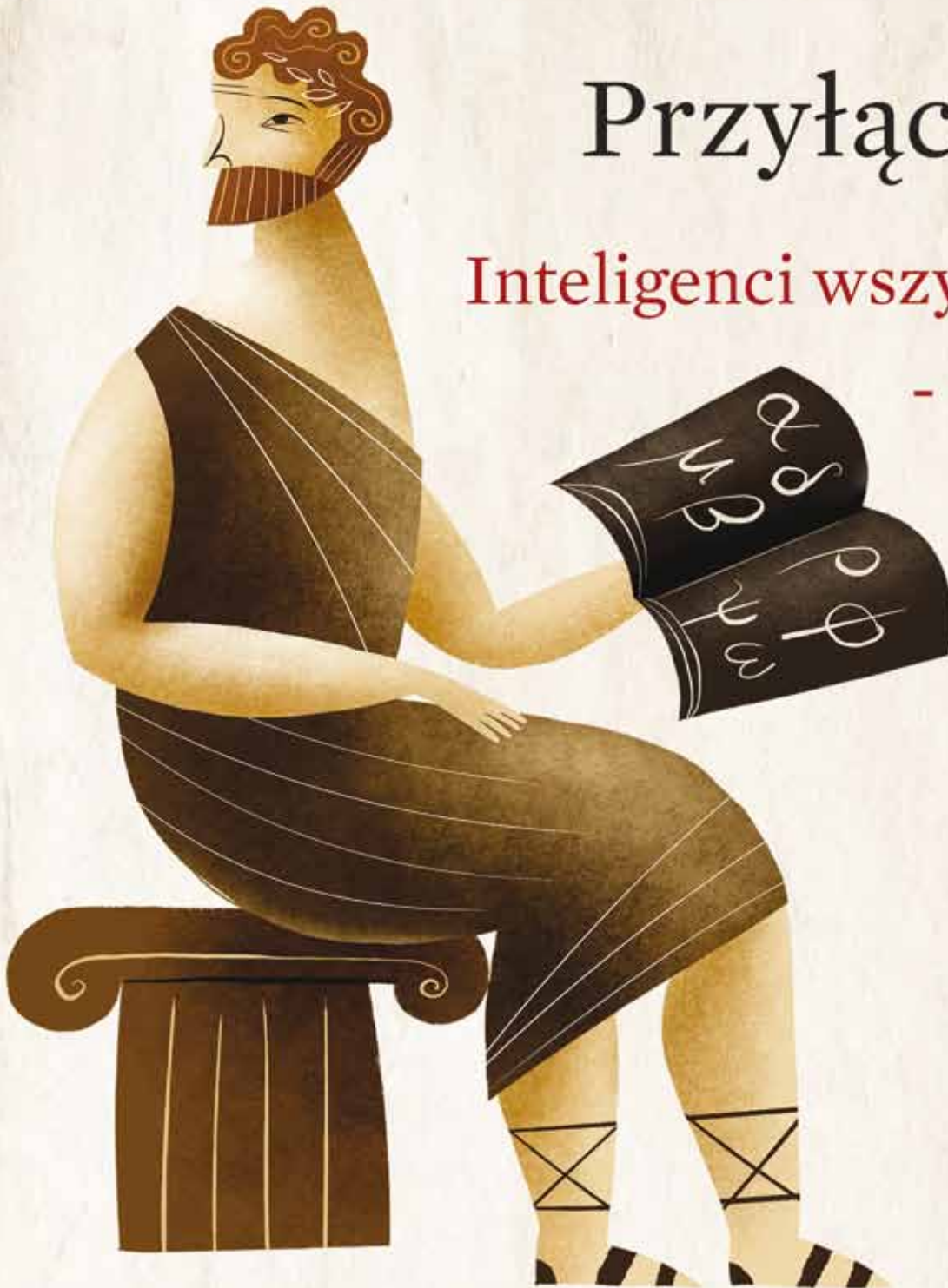
**Z przekonania,
nie z obowiązku**

Felieton Prezydenta Miasta Krakowa

KULTU KONTR **R**ALNA REWOLUCJA

Przyłącz się!

Inteligenci wszystkich opcji
- łączmy się!

www.kkrewolucja.pl

Patroni medialni kampanii:

Interklasa.pl

Manko
MAGAZYN STUDENCKI

rodziny **KRAKÓW**

Wielkie sprzątnięcie Podgórze!

Czy to koniec samowoli reklamowej w Podgórzu? Wystarczy przyjść i przekonać się samemu! Wspólnie z Plastykiem Miasta Krakowa, Stowarzyszeniem PODGORZE.PL, Stowarzyszeniem ŁAD oraz Stowarzyszeniem Moje Miasto A w Nim – zapraszamy do udziału w akcji „Ładne Podgórze”.

Celem akcji jest zmiana wizerunku Podgórze i sprawienie, by ulica Kalwaryjska stała się jedną z najładniejszych i najczęściej uczęszczanych zakupowych ulic Krakowa. – Chcemy zmienić sposób patrzenia na Podgórze, pokazać przedsiębiorcom, że nadmiar reklam i chaos z nimi związany sprawia, że tracą one swoją moc przyciągania i zniechęcają potencjalnych klientów – mówi Agnieszka Łakoma, Plastyk Miasta Krakowa, współorganizator akcji. – Wszystkim nam zależy na tym, aby Podgórze było ładne – mówi Paweł Kubisztal ze Stowarzyszenia PODGORZE.PL. – Zaczynamy od ul. Kalwaryjskiej, ale w planach jest oczywiście objęcie akcją także innych ulic Starego Podgórze – dodaje.

13 lutego organizatorzy inicjatywy roznieśli specjalne zaproszenia dla przedsiębiorców na spotkanie inauguracyjne, które odbyło się 18 lutego w budynku Urzędu Miasta Krakowa (Rynek Podgórski 1). Podczas spotkania organizatorzy pokazali przedsiębiorcom, w jaki sposób zmiana reklam może pozytywnie wpłynąć na funk-

cjonowanie biznesu, przedstawili obowiązujące przepisy regulujące kwestię zamieszczania reklam i propozycje Plastyk Miasta. – Chcemy edukować, pokazywać pozytywne przykłady i promować tych, którym zależy na dbaniu o wspólną przestrzeń – podkreśla Magdalena Wasieńska ze Stowarzyszenia ŁAD.

Przedsiębiorców, którzy dokonają zmian szyldów i reklam, czekają atrakcyjne akcje promocyjne i reklamowe w mediach oraz na stronach internetowych organizatorów. Będą mieli zapewnione bezpłatne przygotowanie projektu i pomoc w jego realizacji.

Organizatorami akcji „Ładne Podgórze” są: Plastyk Miasta Krakowa, Stowarzyszenie PODGORZE.PL, Stowarzyszenie ŁAD oraz Stowarzyszenie Moje Miasto A w Nim. Informacje o akcji można znaleźć m.in. na stronach: www.ladne.podgorze.pl, www.krakow.pl, www.podgorze.pl, www.lad.org.pl, <http://miastomoje.org>.

Redakcja KRAKOWA.PL

foto: Wiesław Majka / UMK

KONKURS

W ostatnim numerze KRAKOWA.PL zadaliśmy następujące pytania: 1. Proszę podać nazwę krakowskich szkół, które zajęły najwyższe lokaty w rankingu szkół ponadgimnazjalnych „Perspektyw”. 2. Jaką nazwę nosi nowe narzędzie, dzięki któremu możemy uzyskać pełną informację dotyczącą działek w Krakowie?

Prawidłowe odpowiedzi to: 1. Najwyższe lokaty w rankingu szkół ponadgimnazjalnych „Perspektyw” zajęły krakowskie szkoły: V Liceum Ogólnokształcące oraz Technikum Łączności nr 14.

2. Nowe narzędzie, dzięki któremu możemy uzyskać pełną informację dotyczącą działek w Krakowie, to Obserwatorium. Zwycięzcą w naszym konkursie to: Natalia DRYTKO i Filip KACPRZYK.

A oto najnowsze pytania konkursowe: 1. Która krakowska szkoła będzie prowadziła od września 2014 r. klasy lotnicze? 2. Jaką kampanię zainaugurował 19 lutego Teatr Groteska? Odpowiedzi (wraz z imieniem, nazwiskiem oraz numerem telefonu) prosimy nadsyłać na adres: redakcja@um.krakow.pl do 3 marca 2014 r. Na zwycięzców czekają nagrody.

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Informacji, Turystyki i Promocji Miasta, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4

Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 156, I piętro, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl

Redaktor naczelny: Beata Klejbuk-Goździalska

Współpracownicy: Jan Machowski, Michał Kozioł, Jan Bińczycki, Małgorzata Kubowicz, Kinga Sadowska, Beata Sabatowicz, Magdalena Bartlewick, Katarzyna Fiedorowicz-Razmus, Joanna Dubiel, Paulina Polak, Szymon Gatlik

Zdjęcia: Wiesław Majka, Paweł Krawczyk. Okładka: fot. Paweł Krawczyk / UMK

Projekt graficzny: PReTEKST. Korekta: Magdalena Kędziarska-Zaporowska. Skład i łamanie: Pro Art Studio

Druk: TRANS-DRUK Nakład: 30 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Ryнку Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w szpitalach miejskich i siedzibach jednostek miejskich.

KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: al. 29 Listopada 95, ul. Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Wysłouchów 22a, ul. Wysłouchów 27, ul. Kamińskiego 1b, ul. Długa 63, ul. Beskidzka/Witosa 28, ul. św. Tomasza 25, ul. Librowszczyzna 4, ul. Krowoderska 24, ul. Kalwaryjska 42, ul. Książna (Biedronka), ul. Słoneckiego 9, ul. Powstańców 34c, ul. Kościuszki 17, os. Bohaterów Września 58, ul. Misiółka 1, ul. Jerzmanowskiego 12, ul. Nowohucka 52, al. Krasińskiego 30, ul. Bora-Komorowskiego 31, ul. Pawia 5, ul. Nowohucka 33a, ul. Cwiklińskiej 18, ul. Wadowicka 6.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się 12 marca.

W numerze:

TEATR GROTESKA

4. Na Skarbowej dzieje się...

Groteska ogłasza kontrrewolucję!

7. Shopka od kuchni

Rozmowa z Adolfem Weltschkiem, dyrektorem Teatru Groteska

EDUKACJA

8. Pod dobrymi skrzydłami

Tylko dla orłów!

9. Czas do przedszkola!

Wszystko, co muszą wiedzieć rodzice

MIASTO

10. Wspieramy talenty

Dołóż swoją cegiełkę

10. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

11. Z przekonania, nie z obowiązku

Felieton Prezydenta Miasta Krakowa

12. Filolog, programista, dyplomata

Rozmowa z konsul generalną USA Ellen Germain

13. Szukamy Filantropów Krakowa

Można zgłaszać kandydatury!

DLA SENIORÓW

14. Poradnik racjonalnego konsumenta

Jak nie dać się oszukać

15. Centrum Seniora już działa!

Zapraszamy do współpracy

15. Zawsze aktywni

Stowarzyszenie zaprasza seniorów

KULTURA

16. Super Kolos dla krakowianina

Prof. Krzysztof Birkenmajer wyróżniony

17. Miliony na festiwale

O dotacjach dla Krakowskiego Biura Festiwalowego

17. „Kobieta – Wiedza – Władza”

Konferencja, wernisaż, koncerty

RADA MIASTA KRAKOWA

18. Nowe projekty antysmogowe

Twarde dane dla wszystkich

19. Okiem przewodniczącego

Obywatelski budżet, obywatelskie działania

20. Garncarska 3:

niezwykła muzyczna edukacja

Tradycja zobowiązuje

21. Pierwszy Małopolski Kongres Kobiet

Felieton Małgorzaty Jantos

22. Likwidacja niskiej emisji

Co ze wspólnotami?

22. Kalendarium Przewodniczącego RMK i wiceprzewodniczących

23. Głos dzielnic

HISTORIA

24. Krakowskie refleksje olimpijskie

Dawno temu w Krakowie...

25. Kalendarium krakowskie

Na Skarbowej dzieje się...

Teatr
Groteska

Zwieńczony kopułą monumentalny budynek na styku ulic Krupniczej i Skarbowej zwraca uwagę każdego przechodnia. Budowany w latach 1922–1930 według projektu Wacława Krzyżanowskiego gmach pełnił funkcję ośrodka dla młodzieży kształcącej się i pracującej w rzemiośle. Po II wojnie światowej budynek został przekazany teatrowi Zofii i Władysława Jareków, którzy już 9 czerwca 1945 r. zaprosili widzów na pierwszą premierę – „Cyrk Tarabumba”.

Beata Klejbuk-Goździalska

Nie mniejsze wrażenie niż fasada budynku wywierają schody w jego wnętrzu. Jeśli tylko przedstawienie odbywa się w Sali Kopułowej, widz ma okazję do wędrówki przez wszystkie piętra teatru, podczas której może podziwiać niezwykle dekoracje, elementy scenografii i przepiękne groteskowe lalki. Lepiej więc zarezerwować sobie więcej czasu przed spektaklem, by dotrzeć na górę przed trzecim dzwonkiem. Jest to ważne zwłaszcza, gdy towarzyszą nam najmłodszy widzowie, zafascynowani wystrojem pięter i skutecznie opóźniający wędrówkę. A towarzyszą często, bo przecież Teatr Groteska to jedna z najstarszych i najbardziej renomowanych scen lalkowych w Polsce. Do dziś znaczącą część repertuaru stanowią sztuki dla dzieci i młodzieży.

...i dla dorosłych też!

Oprócz propozycji dla najmłodszych Teatr Groteska wiele oferuje także dorosłym. Jak podkreśla Adolf Weltschek, zawiadujący placówką od 1998 r., swoje przedstawienia Groteska kieruje do wszystkich pokoleń widzów, nie zapominając zarówno o edukacyjnym wymiarze teatru dla najmłodszych, jak i jego rozrywkowym charakterze dla widza dorosłego. Ubiegły sezon teatralny 2012/2013 Groteska może zaliczyć do udanych: pięć premier (m.in. „Romanca” w reż. A. Weltschka, „Lataj z Krystyną” – monodram Aldony Jankowskiej czy „Jeszcze nie pora spać” Grupy Rafała Kmity), szereg wydarzeń cyklicznych, specjalnych (m.in. Materia Prima. Forma. Międzynarodowy Festiwal Teatru Formy, Pogotowie Teatralne, Koncert Sylwestrowy „Krakowska wieża Babel” czy kultowa już Wielka Parada Smoków), prawie 600 spektakli w siedzibie i – co najważniejsze – niemal 200 tys. widzów.

Bieżący sezon 2013/2014 zapowiada się równie imponująco. Za nami już dwie premiery spektakli dla najmłodszych: „Ku-ku-ryku Słoneczniku” w reż. Grzegorza Kwiecińskiego oraz „Towarzystwo Pana Brzechwy” w reż. Jana Polewki. Z kolei na Scenie dla Dorosłych w lutym tego roku miała miejsce premiera „Ostatniej sztuki” w reż. Bogusława Schaeffera – najnowszego dramatu reżysera, w którym powraca do swojej koncepcji „aktora instrumentalnego”.

Politycy wszystkich opcji, łączcie się!

Za nami również jedno z najbardziej oczekiwanych przez liczne grono widzów w całej Polsce wydarzenie, czyli Reality Shopka Szoł z udziałem znanych polityków. Każdego roku koncepcja artystyczna Shopki różni się od poprzednich. Tegoroczna, pod znamienym tytułem „Srebrne wesele – komediodramat w dwóch aktach z kupletami”, stanowiła nietypowy rodzaj podsumowania ostatnich 25 lat w polityce. Na scenie odbył się „Czar par”, podczas którego wybrano polityczną parę 25-lecia – Jarosława Kaczyńskiego z kotem Alikiem. W przedstawieniu swoje wokalne i aktorskie umiejętności – a także dystans do polityki – pokazali m.in. Jacek Majchrowski, Kazimierz Barczyk, Robert Biedroń, Stanisław Bisztyga, Krzysztof Cugowski, Tadeusz Cymański, Kazimierz Czekaj, Zbigniew Cwiąkański, Andrzej Dera, Eugeniusz Grzeszczak, Beata Kempa, Andrzej Kosiniak-Kamysz, Wojciech Kozak, Jacek Krupa, Bogusław Krzeczkowski, Jacek Kurski, Agnieszka Malatyńska, Katarzyna Matusik-Lipiec, Bogdan Pęk, Ireneusz Raś, Joanna Senyszyn, Bogusław Sonik, Stanisław Sorys, Róża Thun, Jerzy Wenderlich, Andrzej Zoll. Ze znaczących debiutów odnotować należy występy Janiny Paradowskiej, Johna Godsona i Dariusza Jońskiego.

Czas na kontrrewolucję!

25-letnia historia polskiej demokracji to nie tylko temat tegorocznej Shopki, ale też pretekst do refleksji nad stanem polskiej kultury. – 25 lat to dobry moment na spokojną, rzeczową analizę tego, co za nami – mówi Adolf Weltschek. – Można bowiem na podstawie minionych lat zaryzykować stwierdzenie, że „niewidzialna ręka

rynku” w przestrzeni kultury

i niesionych przez nią wartości radzi sobie jak słoń w składzie porcelany lub, mówiąc bez ogródek, jak jednoręki bandyta. Przez to zaczynamy żyć w świecie bez reguł i wartości. Efekty tego stanu rzeczy są co najmniej niepokojące. Sztuka wysoka w świadomości ogółu została uznana za zbędny luksus i fanaberie śladowej części społeczeństwa. Reszcie mają wystarczyć rozrywkowe igrzyska. Ale widać wyraźnie, że nie wystarczają – podkreśla dyrektor. Z tych powodów Teatr Groteska inauguruje kampanię pod nazwą Kontrrewolucja

Tegoroczna Shopka, pod znamienym tytułem „Srebrne wesele – komediodramat w dwóch aktach z kupletami”, stanowiła nietypowy rodzaj podsumowania ostatnich 25 lat w polityce.

► Kulturalna – „pierwszą w dziejach kontrrewolucji, która na swoich sztandarach wypisane ma jedynie budowanie, a odżegnuje się od pokusy destrukcji” – jak zapowiadają pomysłodawcy akcji. Do przyłączenia się zapraszają wszystkich, którzy uważają, że kultura wysoka nie jest luksusem, ale obowiązkiem człowieka cywilizowanego. – W ramach naszej akcji chcemy zaktywizować środowiska szkolne i akademickie. Chcemy do propagowania naszych działań włączyć w jak najszerszym zakresie naszą młodzież. Chcemy, aby dany przez nas impuls został przez młodzież przejęty i rozwijany – mówi Adolf Weltschek.

Piękni i Kulturalni

Zainicjowana 19 lutego Kontrrewolucja Kulturalna realizowana będzie poprzez liczne akcje o różnorodnym charakterze. Jej odbiorcami są zarówno szkoły i placówki edukacyjne, jak i instytucje powiązane z szeroko rozumianą kulturą, a także odbiorcy indywidualni, którym dobro kultury leży na sercu. – Naszym celem jest odbudowywanie kulturalnego potencjału naszego kraju i przybliżenie młodzieży fundamentalnego kanonu wartości kulturowych. Chcemy w tę – być może trudną, ale nie niemożliwą – misję zaangażować jak najwięcej osób – zapowiadają organizatorzy akcji. Na początek proponują sprawdzenie, ilu jest tych, którzy traktują kulturę wysoką jako obowiązek – czyli przeprowadzenie pierwszego w Polsce Spisu Powszechnego Ludzi Kulturalnych. – Gdy zaakcentujemy już naszą obecność, będziemy inspi-

rować działania, wzniecać inicjatywy, przeprowadzać kontrrewolucję – podkreślają.

Wiele planów kontrrewolucjoniści wiąże z wybitnymi osobowościami. W ramach cyklu Kod Mistrzów najmłodszy będą spotykać się z autorytetami kulturalnymi i artystycznymi. Spotkania będą poświęcone przekazywaniu doświadczeń życiowych, preferencji z zakresu kultury, prezentacji dzieł sztuki, które odegrały w życiu mistrzów wyjątkowe znaczenie. Gościem pierwszego z nich był Kazimierz Kutz. W kolejnych miesiącach Teatr Groteska będzie gościł: Jadwigę Staniszkis, Seweryna Blumsztajna oraz Jerzego Stuhra. Swój udział w dalszych spotkaniach zapowiedzieli m.in. ojciec Leon Knabit, Marian Konieczny, Maria Malatyńska, Janina Paradowska, Andrzej Zoll.

Legiony Kultury

Aby kampania przyniosła skutek, potrzebni są sojusznicy, dlatego aż trzy z akcji proponowanych przez Teatr adresowane są do szkół i pracujących w nich pedagogów. – Najbardziej kulturalne szkoły nagrodzimy odznaczeniem „Szkoła z Kulturą”. Zostanie ono przyznane przez złożoną z Komitetu Założycielskiego Kapitułę szkołom i ośrodkom kultury realizującym w sposób najpełniejszy założenia Kontrrewolucji Kulturalnej i rozwijającym jej idee – zapowiadają organizatorzy. Wyróżnienia otrzymają też nauczyciele szczególnie zasłużeni w propagowaniu kultury w środowisku szkolnym. Nagroda „Prometeusz Kultury” ma przypominać, jak ważnym pasem transmisyjnym służącym prze-

Teatr Groteska bierze udział w wielu projektach międzynarodowych. Jako lider tych projektów Groteska współpracowała z teatrami, muzeami, agencjami wydarzeń kulturalnych i innymi instytucjami kultury w całej Europie. Były one wspierane przez różne programy grantowe, takie jak na przykład EU Program Kultura (m.in. „Wielka Parada Smoków – Europejskie Mity i Legendy” w kooperacji z Czechami, Walią, Portugalią, Irlandią), Fundusz Wymiany Kulturalnej (m.in. „Żywioty. Elementer og Mythos. Wielka Parada Smoków” w kooperacji z Norwegią). Z teatrem współpracuje wielu znakomitych reżyserów, scenografów i kompozytorów z Polski i zagranicy. Wyrazem uznania są także nagrody zdobywane na festiwalach teatralnych. Dzięki swej wszechstronnej działalności Teatr Groteska w pełni zasługuje na miano nowoczesnego ośrodka teatralnego.

kazywaniu treści kultury wysokiej są pedagodzy. Pomysłodawcom zależy też na stworzeniu na terenie szkół swoistych Legionów Kultury – struktur złożonych z młodzieży najbardziej zainteresowanej sprawami kultury i sztuki, czynnie współpracujących z Komitetem Założycielskim.

Czy to się może udać? Jako patroni medialni kampanii wierzymy, że tak!

foto: Klaudia Schubert

Międzynarodowy Festiwal Teatru Forma Materia Prima to prawdziwe święto teatru

Shopka od kuchni

O tym, jak powstają teksty, o kartkach i improwizacjach, o stresie za kulisami i marzeniach reżysera z **Adolfem Weltschkiem**, dyrektorem Teatru Groteska, rozmawia Beata Klejbuk-Goździalska.

Czternasta shopka za nami. Z czasem jest łatwiej czy trudniej?

Adolf Weltschek: I łatwiej, i trudniej. Z jednej strony, wiemy, jak poradzić sobie z pewnymi problemami, bo przez czternaście lat wiele się nauczyliśmy, mamy doświadczenie, wiedzę. Z drugiej strony, trudniej walczyć z rutyną, trudniej o coś nowego – ale to chyba pojawia się zawsze przy organizacji imprez cyklicznych.

Proszę zdradzić, jak powstają teksty... Jest w nich wiele odniesień do bardzo aktualnych wydarzeń, więc powstają raczej „w ostatniej chwili”...

AW: Razem z Małgorzatą Zwolińską i Jackiem Stankiewiczem stanowimy Grupę Trzymającą Władzę – zaczynamy pracę nad spektaklem w październiku, a kończymy w ostatnich dniach stycznia, właśnie po to, by teksty były aktualne. Punktem wyjścia jest to, czym zajmuje się Małgorzata – wymyślenie warstwy wizualnej, sytuacyjnej. Wykreowanie kostiumu, postaci, jest niezmiernie ważne. Na ogół przecież jest tak, że teksty wygłaszane przez aktorów gdzieś umykają, ale pamiętamy kostiumy, w których występowali.

Rzeczywiście, nie mam pojęcia, o czym mówił Jacek Kurski kilka lat temu, ale pamiętam, że grał w stroju króliczka...

AW: No właśnie! Dlatego kostiumy są szalenie istotne. A przyznać muszę, że ich wymyślanie po czternastu latach wcale nie należy do łatwych zadań... Po strojach przychodzi czas na piosenki – wybieramy te, które będziemy parodiować. Najpóźniej powstają monologi – np. tekst prof. Cwiąkalskiego i Zolla powstał praktycznie do ostatniej chwili, czekaliśmy, aż wydarzy się coś spektakularnego, co poruszy opinię publiczną. Dzięki temu wykorzystaliśmy słynne „Sorry, taki mamy klimat”. Takie wyczekiwanie jest oczywiście stresujące, ale tak być musi w wypadku Shopki.

Rozumiem, że kostiumy też muszą być wcześniej zaakceptowane przez aktorów...

AW: Tak, ale nie mamy z tym kłopotów. Muszę powiedzieć, że po tylu latach występujący mają do nas olbrzymie zaufanie, wiedzą, że nie zrobimy nikomu krzywdy. I dzięki temu bardzo dobrze nam się współpracuje.

lit. archiwum Teatru Groteska

Adolf Weltschek – absolwent Filologii Polskiej na UJ i Wydziału Reżyserii PWST w Krakowie; pomysłodawca, scenarzysta, reżyser i inscenizator spektakli plenerowych, ma w swoim dorobku ponad 70 przedstawień teatralnych na niemal dwudziestu scenach.; dyplomowany aktor, wykonawca kilkudziesięciu ról teatralnych i filmowych

A czy zdarza się, że aktorzy ingerują w swoje role?

AW: Zdarza się, co w pełni akceptujemy. Jesteśmy otwarci na wszelkie sugestie. Najczęściej są to minimalne zmiany, choć zdarzają się i takie, które zaskakują nas swoją śmiałością. W zaskakowaniu nas specjalizuje się prezydent Jacek Majchrowski, zwłaszcza jeśli chodzi o przebranie. Zadziwia nas, gdy proponuje odważniejsze zażalenie w to „szalenie kostiumowe”.

Dodam przy okazji, że jesteśmy jedynym miejscem w Polsce, w którym przygotowujemy teksty z perspektywy osób występujących, staramy się oddawać ich poglądy nawet wtedy, jeśli nie do końca się z nimi prywatnie zgadzamy. To jedyny kabaret polityczny w kraju, gdzie wszystkie opcje po równo dopuszczone są do głosu.

A dlaczego pozwala Pan swoim aktorom na czytanie z kartek?

AW: Pozwalam, aby tekst mógł zostać precyzyjnie przekazany. Bo jeśli w szopce politycznej nie ma tekstu, to nie ma niczego. Zależy nam też, aby towarzyszący występom duży stres został zminimalizowany. Dlatego doszliśmy do wniosku, że przyjęcie takiej konwencji wyjdzie wszystkim na dobre.

A stres za kulisami jest duży?

AW: Oj, jest. Wydawać by się mogło, że politycy, którzy mają doświadczenie w publicznych wystąpieniach, nie powinni odczuwać tremy. Ale scena jednak onieśmiela. Sympatyczne jest to, że w garderobie nawiązują się często bardzo egzotyczne koalicje, alianse, które na co dzień nie mogłyby mieć miejsca. Jak widać, sztuka potrafi sprawić, że wszelkie podziały znikają.

Czy przy tak elitarnym składzie udaje się zorganizować kilka prób?

AW: Udaje się, jak najbardziej. Najwięcej jest prób wokalnych, nawet pięć, sześć. Oprócz tego artyści otrzymują MP3, a próby prowadzone są przez telefon komórkowy, w trybie głośnomówiącym. Poza tym występujący przyjeżdżają na próby, bardzo sumienni są np. Jerzy Wenderlich czy Joanna Mucha, którzy sporo ćwiczą przed występem. I są tego efekty.

Publiczność ma swoich ulubieńców... Kto zbiera największe brawa?

AW: Muszę przyznać, że publiczność jest bardzo sprawiedliwa. Wszystko zależy od tego, jak nam się uda przygotować numer – największe brawa dostają po prostu najlepsze teksty i oczywiście najlepsze wykonania.

Debiuty 2014...

AW: W tym roku po raz pierwszy zobaczyliśmy Johna Godsona, Jacka Żalka, Dariusza Jońskiego, a na deser mieliśmy Janinę Paradowską, która poradziła sobie z naprawdę trudnym zadaniem. Po przerwie wróciła też Joanna Mucha.

A kogo Panu zabrakło w tym roku na scenie?

AW: Zabrakło choćby Adama Hofmana, którego ciepło wspominamy, bo to wielki talent sceniczny. Żałujemy, że kolejny raz nie było Ryszarda Kalisza – to naprawdę „wielki nieobecny”.

I na koniec – nie musi być realistycznie – kogo zaangażowałby Pan w przyszłorocznej szopce?

AW: Naszym marzeniem jest, by w scenie inspirowanej „Zemstą” Fredry wystąpili Donald Tusk i Jarosław Kaczyński i wypowiedzieli sakramentalne: „Zgoda, zgoda, a Bóg wtedy rękę poda”.

Pod dobrymi skrzydłami

Czy Gimnazjum nr 11 i XXIII LO w Krakowie wychowa nowe pokolenie pilotów? Od września 2014 r. ZSO nr 9 im. płk. pil. Stanisława Skarżyńskiego w Krakowie, w skład którego wchodzi obie placówki, otwiera pierwsze w Małopolsce klasy o profilu lotniczym na poziomie gimnazjum i liceum!

foto: archiwum Gimnazjum nr 11

Szkoła od wielu lat współpracuje z położonym w jej pobliżu Muzeum Lotnictwa Polskiego

Elżbieta Mazurkiewicz, Bogusława Flak*

To pierwsza taka propozycja w województwie skierowana do absolwentów szkół podstawowych i gimnazjów zainteresowanych lotnictwem.

Klasa lotnicza – narodziny pomysłu

Tradycje lotnicze towarzyszą szkole od początku jej istnienia. Jeszcze SP nr 128, mieszcząca się w tym budynku, nosiła imię płk. pil. Stanisława Skarżyńskiego, który w 1933 r. dokonał samotnego lotu nad Oceanem Atlantyckim i pobił rekord świata w dziedzinie lotów długodystansowych. Także ZSO nr 9 przyjął imię tego wielkiego Polaka.

Szkoła położona jest w pobliżu Muzeum Lotnictwa Polskiego, z którym od wielu lat współpracuje. Na jego terenie odbywają się lekcje na temat historii lotnictwa, organizowane są konkursy czy gry terenowe, w których uczniowie chętnie biorą udział. Wielkim przeżyciem dla wszystkich było spotkanie z jedynym Polakiem, który odbył lot w kosmos – płk. Mirosławem Hermaszewskim. Chcąc rozwijać tradycje lotnicze, w czerwcu 2013 r. dyrekcja ZSO nr 9 podpisała umowę o współpracy z Dowódcą 8. Bazy Lotnictwa Transportowego w Balicach. Nic dziwnego, że w takim klimacie

narodził się pomysł utworzenia klasy o profilu lotniczym.

Tylko dla orłów

Program klasy lotniczej przeznaczony jest dla uczniów zainteresowanych awiacją. Tutaj przez trzy lata będą mogli zdobywać wiedzę o tej dziedzinie, co da podstawy do rozwijania pasji na kolejnych poziomach kształcenia. ZSO nr 9 chce pokazać, jak należy przygotować się do zawodu pilota czy innych profesji związanych z lotnictwem, jakie są procedury służące zdobyciu tych kwalifikacji. Podczas zajęć z przedmiotu „Wiedza o lotnictwie” omawiane będą treści ściśle dotyczące z tej dziedziny, a także zagadnienia z geografii, przyrody i fizyki. Na lekcjach języka angielskiego uczniowie poznają terminologię oraz frazeologię lotniczą, a na zajęciach z modelarstwa wykonają wymarzony model samolotu. Uczniowie będą spotykać się m.in. z pilotami, stewardesami, pracownikami wieży kontrolnej. Dzięki współpracy z Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie oraz 8. Bazą Wojskową w Balicach młodzież będzie mogła uczestniczyć w zajęciach prowadzonych przez profesjonalistów na terenie tych placówek. Z kolei uczniowie trzecich klas liceum zyskają możliwość uczestniczenia w kursie prowadzonym przez instruktorów Aeroklubu Krakowskiego z Pobiednika i zdobycia licencji pilota szybowcowego.

Dni Otwarte

Dodatkowe informacje na temat oferty edukacyjnej szkół można uzyskać podczas dni otwartych:

Gimnazjum nr 11 w Krakowie, ul. Seniorów Lotnictwa 5, tel. 12 417-78-23, www.gimnazjum11.krakow.pl

- 5 marca (środa), godz. 18.00–19.30
- 8 marca (sobota), godz. 10.00–13.00

XXIII LO, ul. Seniorów Lotnictwa 5, www.xxiiiilo.krakow.pl

- 6 marca (czwartek), godz. 16.30–19.30
- 29 marca (sobota), godz. 10.00–13.00

...i dla judoków

Nowością w ZSO nr 9 będzie też klasa sportowa o profilu judo. Młodzież realizować będzie dziesięć godzin zajęć wychowania fizycznego w tygodniu, w tym sześć godzin treningu z instruktorami judo z krakowskiego KS „Grot”, słynącego z doświadczonych trenerów. Jednym z nich jest Krzysztof Wojdan (4 DAN), olimpijczyk z Atlanty, trzykrotny mistrz Polski (1993, 1994 i 1999), brązowy medalista mistrzostw Europy drużynowo (1994), brązowy medalista akademickich mistrzostw świata (1995), trener medalistów mistrzostw Polski i Europy. Dodajmy, że młodzi wychowankowie klubu osiągają sukcesy w turniejach na szczeblu ogólnopolskim i międzynarodowym. Warto, aby młodzież uprawiała sport – to wspaniały sposób na kształtowanie charakteru, mobilizowanie do aktywnego trybu życia, sprawdzania się w działaniu, walki z przeciwnościami losu.

Język to podstawa!

Od lat funkcjonują w szkole klasy językowe – z poszerzonym programem nauczania języka niemieckiego (DSD) i angielskiego. Ich wizytówką są wysoki poziom nauczania i osiągnięcia wychowanków – w ciągu dziesięciu lat szkoła zyskała 88 finalistów i laureatów konkursów przedmiotowych! Nauczyciele pasjonaci wykorzystują w pracy własne programy autorskie, organizują wymiany zagraniczne, dopingują do udziału w konkursach. Na uwagę zasługują także oddziały integracyjne, których atutem jest mała liczba uczniów w klasie (do 20 osób, w tym trzech–pięciu uczniów z orzeczeniem do kształcenia specjalnego). Uznanie rodziców i uczniów cieszy się innowacyjna forma dydaktyczna – dzieci z orzeczeniami uczą się w małych grupach języka angielskiego, fizyki, chemii, biologii. Pozostałe przedmioty poznają w czasie lekcji z klasą oraz na zajęciach wyrównawczych, podczas których mają możliwość nadrobienia tego, czego nie zdołali opanować na lekcjach z klasą.

Czas do przedszkola!

1 marca rusza elektroniczna rekrutacja do przedszkoli samorządowych na rok szkolny 2014/2015. Rodzice, których dzieci już są przedszkolakami, do końca tygodnia muszą złożyć deklarację o kontynuacji edukacji przedszkolnej.

foto: Beata Klejbuk-Goździalska / UMK

Przedszkole jest właściwym środowiskiem do uczenia życia w społeczności

Beata Klejbuk-Goździalska

oto kilka istotnych informacji ważnych dla rodziców zarówno przyszłych, jak i obecnych przedszkolaków. Podobnie jak w latach ubiegłych rekrutacja do samorządowych przedszkoli/oddziałów przedszkolnych odbędzie się za pomocą systemu elektronicznego – serwis zacznie funkcjonować 1 marca 2014 r. Wnioski – wydrukowane i podpisane – wraz z kompletem dokumentów poświadczających np. zatrudnienie czy fakt płacenia podatków w Krakowie należy złożyć bezpośrednio w przedszkolu, które rodzic wskazał na liście jako pierwsze (rodzic ma prawo wskazać nie więcej niż trzy przedszkola, w preferowanej przez siebie kolejności). Wnioski będą przyjmowane do 31 marca 2014 r. – w godzinach podanych indywidualnie przez każdą z placówek.

Warto pamiętać, że dzieci zapisywane są do przedszkoli/oddziałów przedszkolnych tylko jeden raz – przez cały etap edukacji przedszkolnej w danej placówce. Jeśli maluch już uczęszcza do przedszkola, rodzice muszą jedynie złożyć deklarację dotyczącą kontynuowania jego edukacji – do 28 lutego 2014 r.

System rekrutacji do samorządowych przedszkoli/oddziałów przedszkolnych oparty jest o jednolite kryteria naboru: główne oraz dodatkowe. Wśród tych drugich punkto-

wane będą m.in.: płacenie podatku dochodowego na terenie Gminy Miejskiej Kraków czy fakt uczęszczania dziecka do żłobka – placówki opieki nad dzieckiem do lat 3., zarejestrowanej w Gminie Miejskiej Kraków. Pozostałe kryteria zostały przedstawione w tabeli poniżej. Warto przy okazji wyjaśnić: punkty uzyskane w I i II etapie postępowania rekrutacyjnego su-

mują się. „Samotne wychowywanie” oznacza wychowywanie dziecka przez pannę, kawalera, wdowę, wdowca, osobę pozostającą w separacji orzeczonej prawomocnym wyrokiem sądu, osobę rozwiedzioną, chyba że osoba taka wychowuje wspólnie co najmniej jedno dziecko z jego rodzicem. Fakt zatrudnienia musi zostać potwierdzony zaświadczeniem z zakładu pracy (w przypadku samozatrudnienia – aktualnym wpisem do ewidencji działalności gospodarczej, poświadczeniem rozliczania się z ZUS-em lub Urzędem Skarbowym), a studiowania – zaświadczeniem z uczelni zawierającym informacje o systemie studiów. W jednym przedszkolu można zaznaczyć tylko jedno z kryteriów odległościowych, przy czym tylko jedno z wybranych przedszkoli można wskazać jako przedszkole najbliższe miejscu zamieszkania. Tylko jedno z wybranych przedszkoli można wskazać jako przedszkole najbliższe miejscu pracy jednego rodzica. Tylko dwa spośród wybranych przedszkoli mogą uzyskać po 3 punkty za kryterium odległościowe.

Ogłoszenie wyników naboru odbędzie się 23 kwietnia o godz. 9.00. Rodzice, którzy podali adres mailowy, otrzymają wiadomość na skrzynkę pocztową, listy dzieci zakwalifikowanych zostaną też wywieszane w placówkach uczestniczących w rekrutacji. Od 24 kwietnia do 5 maja należy podpisać umowę z przedszkolem, do którego dostało się dziecko. Niepodpisanie jej w wyznaczonym terminie będzie równoznaczne z rezygnacją z miejsca. Rekrutacja uzupełniająca rozpocznie się po 7 maja, a jej terminy ustali indywidualnie dyrektor placówki.

Szczegółowe informacje dotyczące rekrutacji są dostępne na stronie: www.portaledukacyjny.krakow.pl.

Kryteria rekrutacyjne	Punkty
Kryteria główne (I etap postępowania rekrutacyjnego)	
Dziecko z rodziny wielodzietnej	100
Dziecko niepełnosprawne	100
Dziecko jednego rodzica niepełnosprawnego	100
Dziecko obojga rodziców niepełnosprawnych	100
Dziecko posiadające niepełnosprawne rodzeństwo	100
Dziecko matki lub ojca samotnie je wychowującego	100
Dziecko objęte pieczęcią zastępczą	100
Kryteria dodatkowe (II etap postępowania rekrutacyjnego)	
Dziecko obojga rodziców pracujących/studiujących w systemie stacjonarnym – z udokumentowanym zatrudnieniem/studiowaniem	84
Czas pobytu dziecka w przedszkolu powyżej 5 godzin	5
Rodzeństwo dziecka kontynuującego wychowanie przedszkolne w przedszkolu pierwszego wyboru	4
Odległość przedszkola od miejsca zamieszkania dziecka/odległość przedszkola od miejsca pracy jednego rodzica	3
Dziecko, którego rodzice odprowadzają podatek dochodowy w Gminie Miejskiej Kraków	2
Dziecko uczęszczające wcześniej do żłobka – placówki opieki nad dzieckiem do lat 3 zarejestrowanej w Gminie Miejskiej Kraków	1

Wspieramy talenty

Już od blisko dwóch lat Urząd Miasta Krakowa oraz Fundacja Czas Dzieci realizują projekt Mecenas Dziecięcych Talentów, którego koordynatorem jest Marzena Paszkot – Pełnomocnik Prezydenta Miasta Krakowa ds. Rodziny.

Anna Rak

Celem programu jest pomoc dzieciom szczególnie utalentowanym, uczęszczającym do szkół podstawowych znajdujących się na obrzeżach Gminy Miejskiej Kraków, które ze względów materialnych bądź rodzinnych nie mogą w pełni rozwijać swoich uzdolnień i pasji.

Dodatkowo, poza rozwojem talentów oraz pokonywaniem barier finansowych, celem projektu jest wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci uczących się w szkołach podstawowych, znajdujących się na obrzeżach naszej gminy. Zdecydowana większość zajęć pozaszkolnych odbywa się bowiem w centrum miasta, dlatego dzieci mieszkające na peryferiach mają do nich trudniejszy dostęp.

W II edycji projektu bierze udział 22 dzieci uzdolnionych matematycznie, sportowo, pla-

stycznie, językowo, muzycznie. Naprawdę warto pomóc tym młodym wyjątkowym ludziom.

Projekt Mecenas Dziecięcych Talentów to nie tylko pomoc finansowa i organizacja zajęć dodatkowych. To także spotkania okolicznościowe, podczas których beneficjenci programu mogą się lepiej poznać. Podczas grudniowego spotkania w Krainie Zabaw Dziecięcych Anikino, które jest mecenasem projektu, dzieci spotkały Mikołaja z workiem prezentów.

Warto przy okazji wspomnieć, że dzieci biorące udział w akcji miały możliwość nieodpłatnego skorzystania z zajęć feryjnych organizowanych przez innego mecenasa projektu – Staromiejskie Centrum Kultury Młodzieży w Krakowie.

W styczniu 2014 r. projekt Mecenas Dziecięcych Talentów „wyszedł na ulice”. Billboardy z wizerunkami naszych podopiecznych, dzięki uprzejmości Krakowskiego Biura Festiwalowego,

wego, można było zauważyć na przystankach w całym mieście. – Liczymy na to, że dzięki akcji promocyjnej o projekcie dowiedzą się wszyscy mieszkańcy Krakowa i zechcą wesprzeć młode talenty – mówi współtwórczyni programu Marzena Paszkot.

Przypominamy, iż wszyscy chcący pomóc młodym talentom mogą dokonywać wpłat na konto 11 1140 2004 0000 3902 7489 1419 mBANK (w tytule przelewu „Mecenas Dziecięcych Talentów”). Więcej informacji o akcji na stronach: www.sprawyspoleczne.krakow.pl oraz www.mdt.czasdzieci.pl.

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

11 lutego

- V posiedzenie Zespołu Zadaniowego ds. budżetu obywatelskiego
- Podpisanie umowy na organizację startu III etapu oraz mety VII etapu 70. Tour de Pologne, Zarząd Infrastruktury Sportowej, ul. Walegro Sławka 10

zdjęcia: Wiesław Majka / UMK

12 lutego

- Przekazanie obowiązków Komendanta Miejskiego Policji w Krakowie, ul. Siemiradzkiego 24
- Spotkanie z Czesławem Langiem i delegacją z Trydentu
- Spotkanie z okazji zakończenia zawodowej służby wojskowej gen. Mieczysława Bieńka

oraz gen. Zbigniewa Głowieńki, ośrodek MON, Nowa Wieś, Pruszków

14 lutego

- Uroczyste otwarcie nowego podziemnego dworca kolejowego Kraków Główny

15 lutego

- Ceremonia wręczenia nagrody Super Kolosa za całokształt dokonań prof. Krzysztofowi Birkenmajerowi
- Reality Shopka Szoł – Srebrne Wesele. Komediodramat w dwóch aktach z kupletami, Teatr Groteska

17 lutego

- Posiedzenie inauguracyjne Rady Programowej ds. Ochrony Powietrza w Krakowie
- Otwarcie Gimnazjum Zgromadzenia Sióstr Augustianek, ul. Skałeczna 10

- Koncert z okazji jubileuszu 65. urodzin i 45-lecia pracy artystycznej Andrzeja Sikorowskiego, Filharmonia Krakowska

18 lutego

- Spotkanie z profesorami krakowskich uczelni i placówek naukowych, którzy otrzymali akty nominacyjne w 2013 r., Podziemia Rynku Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

Z przekonania, nie z obowiązku

Początek lutego przyniósł zmiany w kierownictwie Komendy Miejskiej Policji. Nic więc dziwnego, że nie zabrakło dyskusji o tym, jaki właściwie jest Kraków czy jest „miastem maczet” – jak chcą media – czy jednak poziom bezpieczeństwa jest taki jak w innych dużych polskich miastach.

◀ Jacek Majchrowski

Bardzo żałuję, że komendant Wadim Dyba zrezygnował ze stanowiska. Jego praca dla Krakowa przez ostatnie lata przyniosła widoczne efekty. Gdy patrzymy na statystyki policyjne, widać wyraźnie, że krakowscy policjanci nie mają się czego wstydzić. I nie porównuję tutaj Krakowa do Warszawy, która ma najwyższą przestępczość w kraju, bo jest to wytłumaczalne z racji wielkości tego miasta. Porównuję Kraków z Wrocławiem, Łodzią czy Poznaniem. W większości kategorii przestępstw okazuje się, że w Krakowie popełniono ich mniej, także tych najcięższych. A przecież trzeba wziąć pod uwagę także olbrzymi ruch turystyczny w naszym mieście (w ubiegłym roku już ponad 9 mln gości).

Tyle statystyki. Wszyscy wiemy, że do zrobienia w kwestii bezpieczeństwa jest jeszcze sporo. Składając nowemu miejskiemu komendantowi Andrzejowi Płatkowi gratulacje, życzyłem mu, żeby nie tylko podtrzymał tę dobrą passę, ale też żeby udało mu się rozwiązać największy krakowski problem – problem przestępczości pseudokibiców.

To jasne, że tym skuteczniejsze będą działania policji, im więcej pieniędzy będzie miała do dyspozycji ta służba. I tutaj trzeba wyraźnie określić rolę miasta w dofinansowywaniu policji, ponieważ to najczęstszy zarzut, jaki słyszę: miasto, ilekolwiek by dało, daje za mało. Od kiedy w 2003 r. zacząłem pełnić funkcję prezydenta Krakowa miasto przekazało krakowskiej policji ponad 42 mln zł. W tym roku dołożymy 1 mln 700 tys.

Ktoś mógłby powiedzieć, że skoro w 2008 r. przeznaczyliśmy na policję 9,5 mln, a w 2012 r. tylko pół miliona złotych, to znaczy, że mniej nam zależy na bezpieczeństwie. To nieprawda. W 2008 r. współfinansowaliśmy bowiem inwestycję policji – budowę komisariatu przy ul. Aleksandry, teraz policja tak dużych inwestycji wymagających pomocy miasta nie prowadzi. Z drugiej strony – rok 2012, jak Państwo pamiętają, nie był najłatwiejszy dla finansów polskich samorządów, więc wsparliśmy policję taką kwotą, na jaką nas było stać. Trzeba sobie jasno powiedzieć – rezygnując z własnych zadań. Bo właśnie tutaj dochodzimy do sedna problemu. Budżet miasta, a więc my wszyscy, dofinansowujemy policję, ponieważ czujemy się odpowiedzialni za miasto, w którym mieszkamy. Robimy to z przekonania, ale nie z obowiązku. Policja jest służbą państwową i obowiązek jej finansowania spoczywa na budżecie państwa. Po to wszyscy płacimy podatki, żeby policjanci

mieli radiowozy, paliwo, a na ulicach było widać patrole. Trzeba powiedzieć wprost, że wydatki z budżetu miasta na ten cel to po prostu podwójne opodatkowanie obywateli, na które wszyscy w Krakowie się godzimy, bo uważamy, że w obecnej sytuacji jest to konieczne. Jestem w stałym kontakcie z komendantem wojewódzkim policji Mariuszem Dąbkim, omawiamy sprawy finansowe i najczęściej miasto przekazuje policji taką kwotę, jaką Pan Komendant uważa za potrzebną, by sprawnie wykonać konkretne zadania. W najbliższych latach ta pomoc miasta też będzie płynąć. Przed nami rozmowy o centrum monitoringu, jakie miałyby powstać w Toniach na działkach należących do policji. W lecie, podczas wizyty w Krakowie minister MSW Bartłomiej Sienkiewicz zapowiedział, że będzie się starał pozyskać środki zewnętrzne na budowę takiego obiektu, a ja zadeklarowałem, że miasto podobnie jak to było w wypadku innych policyjnych inwestycji, weźmie na siebie współfinansowanie tego przedsięwzięcia.

Rozwinę jeszcze jeden wątek – napisałem powyżej, że wydajemy pieniądze na policję nie z obowiązku, ale z przekonania. Proszę pamiętać, że wydatki na bezpieczeństwo i wydatki na policję to nie do końca to samo. Mamy także jako miasto własne zadania i własne obowiązki w tej dziedzinie. Nie można zapomnieć o Straży Miejskiej, która odgrywa bardzo ważną rolę w zapewnieniu porządku na krakowskich ulicach. Widoczne patrole straży, tak samo jak patrole policji, zniechęcają do popełniania przestępstw czy wykroczeń. Inny, ale też przynależący do miasta zakres zadań, to sprawy związane z ochroną przed powodzią.

Przykład z ostatnich dni – rozdysonowałem tegoroczną rezerwę celową na zarządzanie kryzysowe. Z 3,38 mln zł ponad 1,1 mln zł otrzyma policja – na staże aplikacyjne i 20 radiowozów. Reszta pieniędzy też poprawi bezpieczeństwo miasta – wspólnie ze spółdzielnią mieszkaniową Piaski Nowe sfinansujemy monitoring na osiedlu i rozbudujemy centrum monitoringu przy ul. Cechowej; wybudujemy stanowiska dla przewoźnych motopomp przy ul. Rybnej i Kąkolowej; nie możemy sobie też pozwolić na to, by nasze budynki użyteczności publicznej nie były dostosowane do wymagań przepisów przeciwpożarowych, więc na bieżąco na takie prace musimy wydawać pieniądze. Nie zapominajmy, że to też kwestia naszego bezpieczeństwa, a w tych zadaniach miasta nikt nie wyręczy.

Jacek Majchrowski – Prezydent Miasta Krakowa

**Budżet miasta,
a więc my wszyscy,
dofinansujemy
policję, ponieważ
czujemy się
odpowiedzialni za
miasto, w którym
mieszkamy.
Robimy to
z przekonania,
ale nie
z obowiązku.
Policja jest służbą
państwową
i obowiązek jej
finansowania
spoczywa na
budżecie
państwa.**

Filolog, programista, dyplomata

O nietypowym wykształceniu, wspieraniu przedsiębiorczości i kajakarstwie z **Ellen Germain**, Konsul Generalną Stanów Zjednoczonych w Krakowie, rozmawia Beata Sabatowicz.

Jest Pani filologiem i programistką – to raczej nietypowe wykształcenie dla dyplomaty. Co zatem zdecydowało o wyborze kariery w dyplomacji?

Ellen Germain: Ma Pani rację. Nie jest to tradycyjna droga do wstąpienia do służby dyplomatycznej, choć są wśród nas osoby o jeszcze bardziej niezwykłym wykształceniu. Zawsze interesowałam się polityką zagraniczną. Studiowałam literaturę średniowieczną, informatykę i przez długi czas skupiałam się na tych dwóch dziedzinach. W jakimś momencie, zainspirowana przez przyjaciela, postanowiłam przystąpić do egzaminu do służby dyplomatycznej. Tak też zrobiłam i... zdałam. To było 18 lat temu, więc myślę, że znalazłam to, co naprawdę chciałam robić. Skoncentrowałam się na dwóch regionach, jednym jest Europa Wschodnia i Rosja, a drugim Bliski Wschód.

Pracowała Pani też jako dziennikarka...

EG: Tak, zajmowałam się dziennikarstwem naukowym; pisałam do czasopism popularnonaukowych. A że zawsze interesowałam się naukami ścisłymi, językiem i humanistyką, był to dobry sposób na realizację tych wielu pasji.

Dyplomacja jest tak naprawdę połączeniem Pani zainteresowań...

EG: Właśnie tak. Zajmowałam się tym, co określamy mianem „polityki w obszarze nauki i technologii” w różnych miejscach na świecie. Kraków jest jednak prawdziwym „matecznikiem” dla start-upów, co dla mnie, byłego informatyka, było naprawdę wspaniałym odkryciem. Tworzenie mostów między Doliną Krzemową i polskim środowiskiem biznesowym specjalizującym się w wysokich technologiach jest jedną z moich pasji, na której się skupiam, będąc tutaj. Myślę, że udało nam się zrobić kilka interesujących rzeczy w tej dziedzinie.

Ważnym trendem w USA jest wspieranie przedsiębiorczości wśród młodych ludzi. Czy zamierza Pani to robić także tutaj, w Krakowie?

EG: Oczywiście! Konsulat chętnie współpracuje ze wszystkimi uczelniami i instytucjami

fot. Wiesław Małki / UMK

Ellen Germain – od sierpnia 2012 r. Konsul Generalna Stanów Zjednoczonych w Krakowie; z wykształcenia filolog i informatyk, miłośniczka kajakarstwa, dyplomata z 18-letnim stażem

w południowej Polsce. Do tej pory zrealizowaliśmy programy z AGH i Google for Entrepreneurs, który przeprowadził konkurs dla młodych innowacyjnych przedsiębiorców rozpoczynających działalność. Myślę, że jest to wspaniały sposób, by zachęcić studentów do stosowania nowoczesnych technologii, wspierając w nich „ducha” przedsiębiorczości. Jest to bardzo dobre dla Polski i USA, ponieważ wielu z tych młodych liderów i przedsiębiorców podejmuje potem studia w USA lub zakłada tam swoje własne firmy. Bardzo to popieram i zawsze szukam okazji do spotkań ze studentami i uczelniami.

Wiem, że uwielbia Pani kajakarstwo. Nie mamy tutaj Wielkiego Kanionu, ale czy mimo wszystko może Pani realizować swoją pasję w Krakowie?

EG: Kajakarstwo górskie uprawiałam intensywnie na uniwersytecie, a także po ukończeniu studiów. Spędziłam prawie dwa tygodnie, pływając po rzece Kolorado w Wielkim Kanionie. Byłam zdumiona, gdy odkryłam, że klub kajakarski „Bystrze” z AGH przygotowuje się do długo wyczekiwanej wyprawy po Wielkim Kanionie. Z przyjemnością wsparliśmy starania polskich kajakarzy o wyjazd do USA. Klub zaprosił mnie też na jeden ze swoich treningów na Wiśle. Świetnie się bawiłam, mimo że wpadłam do wody. Bardzo chciałabym to jeszcze powtórzyć wiosną, a także wybrać się z nimi w jakąś podróż kajakiem. Jednym z powodów, dla których uwielbiam spływy, jest możliwość obcowania z pięknym krajobrazem i wszechogarniającym spokojem. Spływ Dunajcem także był wspaniałym przeżyciem. Są więc możliwości, by i tutaj realizować swoją pasję.

Jest Pani w Krakowie od półtora roku. Czy Kraków to miasto, w którym mogłaby Pani zamieszkać?

EG: Zdecydowanie tak. Mieszka mi się tutaj bardzo dobrze. Kocham Kraków. Czuję się tutaj jak u siebie w domu. Ludzie są niewiarygodnie gościnni i przyjaźni. Kocham spacerować po mieście i mieć poczucie, że znam te miejsca i tych ludzi. Lubię wszędzie chodzić pieszo. To jest miasto zabytkowe, średniowieczne i renesansowe, a jako absolwentka studiów z literatury średniowiecza uwielbiam mieszkać w sercu tej historii.

Pani ulubione miejsca w Krakowie to...

EG: Jednym z pierwszych miejsc, które odwiedziłam po przyjeździe do Krakowa, było Collegium Maius, i zakochałam się w nim. W jego salach daje się odczuć historię i magię... Przecież to tutaj pracował Kopernik. Dla mnie to jedno z najbardziej urokliwych miejsc w Krakowie. Korzystam z każdej sposobności, by je odwiedzić, zabieram tam też wszystkich swoich gości.

Drugim miejscem, które także bardzo mi się podoba, jest park przy ulicy, gdzie mieszkam – Deptak Młynówka; ścieżka w kierunku Bronowic. Prawie w każdy weekend przemierzam tam kilometry. Jest uroczy i są tam krakowianie – całe rodziny, z dziećmi i dziadkami. Uwielbiam to poczucie, że jestem częścią codziennego życia w Krakowie. To są moje dwa ulubione miejsca.

Pełna wersja wywiadu z Ellen Germain na stronie www.krakow.pl w zakładce: Kraków otwarty na świat

Szukamy Filantropów Krakowa

Wpisując w wyszukiwarkę hasło „filantropia”, szybko otrzymujemy jej definicję. Wikipedia informuje, że „filantropia to działalność osób bądź instytucji, polegająca na bezinteresownym udzielaniu pomocy finansowej lub materialnej potrzebującym”. Można szukać dalej stron o filantropach, ich działalności. Dlaczego podjęli decyzję, by bezinteresownie pomagać innym?

fot. Wiesław Majka / UMK

Laureaci tytułu otrzymują nagrody w postaci symbolicznego berła, aktu nadania oraz znaczka „Filantrop Krakowa”

Sylwia Drożdż

Zważywszy na liczbę i zawartość stron, jakie można znaleźć, wydaje się, że filantropia nie jest popularna, a jej obecność w życiu społecznym należy uznać za rzadkość. To smutne. Ale może właśnie dlatego że działalność filantropów jest tak wyjątkowa i bezcenna, należy ją szczególnie wyróżniać, nagradzać, stawiać za wzór dla innych – przyszłych filantropów.

I tak się dzieje w Krakowie, gdzie od 14 lat organizowany jest konkurs o tytuł Filantropa Krakowa. Wyróżniane są w nim osoby i instytucje, które bezinteresownie pomagają innym w bardzo wielu obszarach życia, wspierają organizacje i instytucje działające na rzecz m.in. osób niepełnosprawnych, ubogich, samotnych matek z dziećmi, wspierają ofiary klęsk żywiołowych lub po prostu ludzi w trudnych sytuacjach losowych. Rada Miasta Krakowa ustanowiła tytuł Filantrop Kra-

kowa, kierując się intencją wspierania, rozwoju działalności charytatywnej. Kandydaci zgłaszani do tego zaszczytnego tytułu oceniani są według kryterium wysokości wkładu finansowego oraz za najciekawszą formę i efektywność filantropii.

– Działalność dobrowolna jest bardzo ważną dziedziną naszego życia. Wręczając tytuły, staramy się wyciągnąć z cienia ludzi, którzy czasem oddają ostatnie oszczędności, żeby pomóc drugiemu człowiekowi. Działalność filantropów przynosi efekty i włącza do życia osoby, które były marginalizowane – powiedział prezydent Krakowa Jacek Majchrowski, wręczając w 2013 r. laureatom konkursu symboliczne berła, akty nadania tytułu i znaczki. Podkreślił wówczas, że dzięki zaangażowaniu laureatów Kraków jest nie tylko sumą adresów i budynków, ale żywą, solidarną i godną szacunku społecznością. Przewodniczący Rady Miasta Krakowa Bogusław Kośmider przyznał, że ogromnie się cieszy z możliwości osobistego pogratulowania

FILANTROP
KRAKOWA

wspianych osiągnięć. – Na własne oczy możemy się przekonać, jak wielu jest w Krakowie dobrych ludzi, którzy potrafią się dzielić, a pomoc bliźnim traktują jak naturalną część swojej pracy – dodał.

Zachęcamy wszystkich do poszukiwań w swoim otoczeniu ludzi, instytucji, które bez rozgłosu, z potrzeby serca działają dla innych i zasługują na wyróżnienie tytułem Filantrop Krakowa A.D. 2013. Kandydatów do tytułu mogą zgłaszać wszyscy (zgłaszający nie może być jednocześnie kandydatem). Laureatów wyłoni Bractwo Filantropii powołane przez Prezydenta Miasta Krakowa.

W tym roku tak jak w latach ubiegłych przyznane mogą zostać łącznie co najwyżej trzy tytuły w dwóch kategoriach:

- 1) za największy wkład finansowy w pomoc udzielaną osobom lub podmiotom oceniany według kryterium wysokości wkładu finansowego (kwoty bezwzględne),
- 2) za najciekawszą formę i efektywność filantropii według kryteriów określonych przez Bractwo.

Warunkiem przystąpienia do konkursu jest wypełnienie i dostarczenie formularza zgłoszeniowego kandydata do tytułu Filantrop Krakowa A.D. 2013. Propozycje kandydatów do tytułu należy składać do 31 marca 2014 r. w siedzibie Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa ul. Stachowicza 18 lub w Referacie Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych MOWIS w Krakowie os. Centrum C 10, pok. nr 106. Zgłoszenia można również przesłać pocztą.

Szczegółowy Regulamin Konkursu, w tym także elektroniczna wersja formularza zgłoszeniowego, znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej (www.bip.krakow.pl) oraz na miejskim portalu dla organizacji pozarządowych (www.ngo.krakow.pl).

Wszelkich informacji związanych z konkursem udziela w godzinach pracy urzędu Referat Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych MOWIS, Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa, 31-931 Kraków os. Centrum C 10, pok. nr 105, tel. 12 616-78-04.

Poradnik racjonalnego konsumenta

Miejski Rzecznik Konsumentów Jerzy Gramatyka radzi, jak nie stracić głowy, nerwów i pieniędzy, idąc na „darmowy” pokaz kulinarny, prezentację pościeli czy „bezpłatne” badania lekarskie. Słowem, jak nie dać się „oskubać”.

foto: Wiesław Majka / UMK

Należy z dużą ostrożnością podchodzić do wszelkich „bezpłatnych” prezentacji sprzętów kuchennych czy też „gratisowych” badań lekarskich

Jerzy Gramatyka*

Osoby starsze są grupą konsumentów szczególnie narażoną na niezgodne z prawem lub dobrymi obyczajami działania przedsiębiorców oferujących produkty w systemie sprzedaży bezpośredniej, najczęściej poza siedzibą firmy.

Statystyki w tym zakresie są zatrważające, a liczba poszkodowanych osób systematycznie rośnie. Tylko w 2013 r. Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów udzieliło 2150 porad w tej kwestii. W ubiegłym roku do Miejskiego Rzecznika Konsumentów wpłynęło też 88 wniosków od osób, które zawarły umowy z podmiotami oferującymi produkty w sprzedaży bezpośredniej, a tylko w styczniu tego roku ich liczba przekroczyła 20. W wielu wypadkach taka pomoc nie mogła być skuteczna m.in. z powodu zachowania lub zaniechania samych konsumentów czy upływu przewidzianych prawem terminów.

Tylko dla nas i tylko dziś

Firmy, zapraszając na takie spotkania, informują o „bezpłatnej” prezentacji sprzętów kuchennych, „darmowym” występie znanego aktora, czy też „gratisowych” badaniach lekarskich. Na

pierwszy rzut oka: rewelacja, nic tylko korzystać! A gdzie czai się pułapka?

Jest nią skrytykowany przed nami cel spotkania, które zawsze rozpoczyna się od przedstawienia „unikalnej” oferty dostępnej wyłącznie dla nas i tylko dziś. Jej przedmiot to np. zakup zestawu garnków, pościeli, produktów i urządzeń medycznych, które, o czym w tajemnicy dowiemy się na miejscu, ze świetnym skutkiem od lat stosują już znane nam osoby: polityk, aktor, piosenkarka. Dalsze wątpliwości skutecznie rozwiewają loteria z „atrakcyjnymi” prezentami, tzw. gratisy, czy też zakup dwóch produktów w cenie jednego.

Często zmęczeni, zniechęceni albo po prostu zaciekawieni, biernie naśladując zachowanie innych, zawieramy różne umowy na zakup nierzadko drogich, ale zbędnych rzeczy. Po przyjsciu do domu czar pryska: okazuje się, że telefoniczny kontakt z miłym sprzedawcą, który miał być naszym osobistym doradcą, jest niemożliwy, garnki, pościelę można kupić o wiele taniej w normalnej sprzedaży, a urządzenie wspomagające leczenie zlikwidowało jedynie pieniądze w portfelu. Jakby tego było mało, po jakimś czasie otrzymujemy nagle z banku wezwanie do spłaty kredytu, o istnieniu którego w ogóle nie wiedzieliśmy.

W Magistracie pomocą służy Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów. Do biura można zgłaszać się osobiście (al. Powstania Warszawskiego 10, Centrum Administracyjne, boks nr 49 parter), od poniedziałku do piątku w godz. 7.40–15.30; telefonicznie (12 61-69-231, 12 61-69-232) lub elektronicznie (www.bip.krakow.pl/rzecznik).

Przede wszystkim: działać!

Nie wiedząc, co zrobić, do kogo zwrócić się o pomoc, tracimy cenny czas, nerwy i pieniądze, zamiast podjąć szybkie i skuteczne działania. Warto zapamiętać kilka zasad, które pozwolą nam uniknąć rozczarowań i kłopotów finansowych.

- Strzeżmy jak „oka w głowie” swoich danych osobowych. Do tego, aby móc uzyskać nagrodę, nie jest potrzebny twój dowód osobisty czy odcinek renty.
- Nigdy nie podpisujemy pism i dokumentów „in blanco”. Dokładnie czytamy treść podpisywanych umów, nawet jeśli mają kilka lub kilkanaście stron.
- Pamiętajmy o przysługującym nam dziesięciodniowym prawie odstąpienia od umowy. Aby było ono skuteczne, trzeba złożyć w formie pisemnej stosowne oświadczenie woli o odstąpieniu od umowy. Dla celów dowodowych zawsze wysyłamy taką korespondencję listem poleconym, najlepiej za potwierdzeniem odbioru (kopię pisma lub drugi oryginał przechowując u siebie). Sam towar należy zwrócić w ciągu 14 dni.
- Unikajmy najczęściej popełnianych błędów, do których należą: próba odstąpienia od umowy telefonicznie, przekroczenie granic zwykłego zarządu nad rzeczą, czyli użycie jej w taki sposób, że nie nadaje się ona z powrotem do dalszej odsprzedaży, czy też przekroczenie terminu dla odstąpienia od umowy.

Im szybciej zwrócimy się o pomoc do rzecznika konsumentów, klubu Federacji Konsumentów, Stowarzyszenia Konsumentów Polskich, tym większe mamy szanse, aby uniknąć kłopotów. Pamiętajmy, że czas działa na naszą niekorzyść, a nieznanostwo przepisów nie zwalnia nas z konsekwencji prawnych nieprześlanych działań.

Dobrze poinformowany o swoich prawach konsument to przede wszystkim osoba ostrożna, świadomie podejmująca decyzję, krytyczna wobec kierowanych do siebie informacji, a przez to rzadziej padająca ofiarą takich właśnie nieuczciwych praktyk.

*Miejski Rzecznik Konsumentów

Centrum Seniora już działa!

Mijają dwa miesiące od rozpoczęcia funkcjonowania Krakowskiego Centrum Seniora. Powołaną decyzją prezydenta miasta placówkę oddano „w zarząd” tym, którzy najlepiej znają potrzeby osób starszych, czyli samym seniorom.

Anna Przybyłek-Boraczyńska*

Na początku roku prezydent Jacek Majchrowski w wywiadzie dla KRAKOWA.PL o wymownie brzmiącym tytule „Potencjał i doświadczenie” podkreślał rolę, jaką w Krakowie powinny odgrywać seniorzy, oraz fakt powołania w strukturach Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych (MOWIS) Centrum Seniora. Władze miasta nie od dziś zgodnie promują potrzebę istnienia miejsca integracji miejskich działań na rzecz seniorów i wspierania inicjatyw kierowanych do osób starszych. Od początku założono, że klu-

zowe będzie zaangażowanie w prace Centrum aktywnych seniorów. Dzięki projektom partnerskim realizowanym przez MOWIS udało się zaprosić do współpracy grupę seniorów uczestniczących w „Warsztatach Obywatelskich 60+”. To grupa osób z wieloletnim doświadczeniem w działalności na rzecz seniorów, pełnych zapału, kreatywności i chęci działania dla poprawy stanu zdrowia, rozwoju osobistego, opieki społecznej osób starszych. Dzięki wspomnianym warsztatom seniorzy zyskali wiedzę z zakresu funkcjonowania i zarządzania gminą, współpracy z organizacjami pozarządowymi czy radzenia sobie z barierami architektonicznymi.

Klub Zdrowego Odchudzania

W poprzednim numerze pisaliśmy o Klubie Zdrowego Odchudzania dla Seniora. Miło nam poinformować, iż pierwsze spotkanie Klubu odbędzie się 5 marca o 17.30. Więcej informacji pod nr tel. 660 157 784. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych!

Na potrzeby Centrum Seniora MOWIS przekazał pomieszczenia pod adresem Centrum C10. Działa już telefon Seniora. Dzwoniąc pod nr 12 417-63-58, można uzyskać informację o działalności organizacji senioralnych w Krakowie. Ponadto każdy zainteresowany tematyką senioralną może telefonować pod nr tel. 12 616-78-02 oraz 12 616-78-06 lub napisać na adres: dlaseniora@krakow.pl. Seniorzy tworzą obecnie plan działania na najbliższy rok, a kontakty z nimi nawiązują duże organizacje senioralne i pojedyncze osoby. – Zapraszamy wszystkich do współpracy – zachęcają gospodarze Centrum Seniora. – Wspólnie decydujemy o naszej „drugiej młodości”!

*emerytowany docent AGH, studentka Uniwersytetu Trzeciego Wieku Politechniki Krakowskiej. Jej pasją to profilaktyka zdrowotna, dzięki której zachowuje aktywność w wieku 83 lat

Zawsze aktywni

Aby być osobą aktywną, należy tak zaplanować dzień, by mieć czas dla siebie, dla rodziny, a także na integrację ze środowiskiem.

Halina Walczak*

Iwłaśnie Stowarzyszenie na rzecz Domu Pomocy Społecznej im. św. Brata Alberta w Krakowie oraz osób niepełnosprawnych z siedzibą w Domu Pomocy Społecznej w Krakowie przy ul. Nowaczyńskiego 1 podejmuje liczne działania w środowisku lokalnym, które przynoszą radość seniorom i osobom niepełnosprawnym, a przede wszystkim pozwalają im aktywnie spędzić czas i włączyć się w życie ludzi młodszych bądź zdrowszych.

Stowarzyszenie od tego roku organizuje nowy cykl spotkań na terenie DPS dla mieszkańców tego Domu oraz osób niepełnosprawnych i seniorów ze środowiska.

W każdy piątek zapraszamy chętnych na godz. 15.00 na „Muzykę z humorem” – można posłuchać (a nawet pośpiewać) piosenek lekkich, łatwych i przyjemnych. Pan Leszek gra i śpiewa znakomicie! Raz w miesiącu organizo-

wane są popołudniowe koncerty znanych krakowskich artystów „Artyści – Inny Wymiar”. Zapraszamy wszystkich, którzy chcą miło spędzić czas, a także zawrzeć nowe znajomości.

Stowarzyszenie od kilku lat wydaje również kwartalnik „Nowy Zielnik”. Każdy może umieścić w nim swój wiersz, podzielić się swoimi wspomnieniami czy też polecić nam przepis na pyszne ciasto.

Informacje o naszej działalności można znaleźć na stronie: www.dpsnowaczynskiego.pl/stowarzyszenie1. Można też do nas pisać na adres e-mail: socjalny@dpsnowaczynskiego.pl.

*wiceprezes Stowarzyszenia na rzecz DPS im. św. Brata Alberta w Krakowie

Występ zespołu Wioliny podczas Dnia Mieszkańca

Super Kolos dla krakowianina

15 lutego w krakowskim magistracie odbyła się wyjątkowa uroczystość. Najbardziej prestiżową polską nagrodę podróżniczą – Super Kolosa za całokształt dokonań – odebrał prof. Krzysztof Birkenmajer. 85-letni geolog to jeden z najwybitniejszych na świecie badaczy rejonów polarnych.

fot. Wiesław Kojak / UMJK

Profesor Krzysztof Birkenmajer otrzymał prestiżową polską nagrodę podróżniczą – Super Kolosa za całokształt dokonań

Joanna Trzos

Pierwsza edycja Kolosów odbyła się w dniach 17–18 marca 2000 r. w Wieliczce. Kolejne dwie – w Krakowie. Od 2003 r. nagrody są wręczane podczas Ogólnopolskich Spotkań Podróżników, Żeglarzy i Alpinistów, które odbywają się każdego marca w Gdyni. Kapituła Kolosów przyznaje nagrody za wybitne osiągnięcia w poznawaniu, odkrywaniu i zdobywaniu świata. Szczególnym wyróżnieniem jest nagroda „Super Kolosa” – za całokształt osiągnięć lub w uznaniu wybitnego dokonania zespołowego. Kapituła nagradza osiągnięcia w pięciu równorzędnych kategoriach: „Podróż”, „Żeglarstwo”, „Alpinizm”, „Eksploracja jaskiń” oraz „Wyczyn roku”.

– Są ludzie, którzy urodzili się i dorosli z przekonaniem, że na świecie wciąż pozostaje nieskończona ilość rzeczy, zjawisk i niepoznanych praw przyrody. Dla nich epoka wielkich odkryć nigdy się nie skończyła. Czują, że duch Kolumba, Magellana, Cooka jest z nimi, jest wciąż

żywy, i czują, że wskazuje im drogę. Do nich właśnie należy profesor Krzysztof Birkenmajer. Dla niego świat zawsze był pełen zagadek i tajemnic czekających na wyjaśnienie. Od czasów szkolnych był przekonany, że jego życiowym powołaniem jest odkrywanie tego, co nieznanne – mówi o laureacie Maciej Kuczyński, jeden z pionierów taternictwa jaskiniowego.

Profesor Krzysztof Birkenmajer przez wiele lat był zatrudniony w Ośrodku Badawczym Zakładu Nauk Geologicznych Polskiej Akademii Nauk w Krakowie (obecnie Instytut Nauk Geologicznych) – kolejno jako adiunkt, docent (1959), profesor nadzwyczajny (1967) i profesor zwyczajny (1973), aż do przejścia na emeryturę w 1999 r. Krzysztof Birkenmajer wziął udział w 23 naukowych wyprawach polarnych: w 13 ekspedycjach naukowych na Spitsbergen (w latach 1956–2002), dwóch wyprawach geologicznych na Grenlandię Wschodnią (w latach 1971, 1976) oraz 8 ekspedycjach do Antarktyki Zachodniej (w latach 1977–2001). Obszarem prac badawczych pro-

fesora były przede wszystkim regiony polarne, zwłaszcza Spitsbergen, Grenlandia i Szetlandy Południowe. Za główny cel badań antarktycznych obrał sobie odtworzenie historii geologicznej i ewolucji tego obszaru. Ze wszystkich swoich licznych wypraw naukowych przywoził cenne materiały.

Wieloletnie obserwacje i odkrycia znalazły odzwierciedlenie w wielu znakomitych, cenionych publikacjach. Profesor Krzysztof Birkenmajer jest autorem lub współautorem ponad 600 publikacji naukowych, dotyczących m.in. geologii Karpat i Alp Wschodnich, Spitsbergenu, Grenlandii i Antarktyki, w tym kilkunastu map geologicznych, ok. 250 artykułów, podręczników dla szkół wyższych oraz książek popularnonaukowych o tematyce polarnej. Od wielu lat pozostaje cenionym współpracownikiem i członkiem komitetów redakcyjnych wielu czasopism geologicznych krajowych i zagranicznych i redaktorem naczelnym powołanej przez siebie serii wydawniczej *Studia Geologica Polonica*.

Krzysztof Birkenmajer to wybitna postać w świecie badaczy i naukowców, której aurytetyt uznawany jest w kraju i za granicą. Od 1989 r. jest członkiem Polskiej Akademii Nauk i Polskiej Akademii Umiejętności, a od 1997 r. Rumuńskiej Akademii Nauk. Należy także do wielu krajowych i zagranicznych towarzystw naukowych: jest członkiem honorowym m.in. Polskiego Towarzystwa Geologicznego, towarzystw: Geological Society of America i Österreichische Geologische Gesellschaft oraz kilku polskich komitetów naukowych, w tym Komitetu Badań Polarnych przy Prezydium PAN.

Krzysztof Birkenmajer za wybitne osiągnięcia naukowe został odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2002). W 1994 r. został również odznaczony Krzyżem Partyzanckim Armii Krajowej.

W gronie dotychczasowych laureatów Kolosów znaleźli się m.in. himalaści: Krzysztof Wielicki (2006) – za całokształt osiągnięć wspinaczkowych, a szczególnie za odegranie pionierskiej roli w himalaizmie zimowym, poprzez pierwsze wejścia zimowe na Mount Everest, Kanczendzongę i Lhotse; Piotr Pustelnik (2010) – za zdobycie Korony Himalajów, jako trzeci Polak i dwudziesty himalaista na świecie; żeglarze: Krzysztof Baranowski (2007) – za całokształt żeglarskich dokonań, a szczególnie za dwa samotne rejsy dookoła świata; Krystyna Chojnowska-Liskiewicz (2008) – za całokształt osiągnięć, a szczególnie za samotne opłynięcie kuli ziemskiej w latach 1976–1978; Marek Kamiński i Wojciech Moskal (2004) – za największy w historii polskiej polarystyki wyczyn sportowy, jakim było dotarcie 23 maja 1995 r. do bieguna północnego.

Miliony na festiwalach

4 192 300 zł to kwota, jaka zasili Krakowskie Biuro Festiwalowe i wesprze festiwale organizowane przez Biuro. 3 790 000 zł przeznaczy w tym roku Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, natomiast 402 300 zł to wsparcie uzyskane ze środków „Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego”.

● Karolina Grysiak

To najwyższe dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego od trzech lat. Tegoroczna wartość dotacji jest o aż 1,36 mln zł wyższa niż zeszłoroczna! – To znakomita wiadomość. Cieszy nas ogromnie, że naszą pracę po raz kolejny doceniło Ministerstwo – mówi Izabela Helbin, dyrektor Krakowskiego Biura Festiwalowego. – Przez lata konsekwentnie staraliśmy się pozyskiwać jak największą liczbę środków zewnętrznych, które pozwalałyby rozwijać i udoskonalać nasze festiwale, bo tak naszym zdaniem trzeba w dzisiejszych czasach myśleć o kulturze.

W tym roku Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego postanowiło wesprzeć finansowo projekt Kraków Miasto Literatury UNESCO (kwotą 150 tys. zł), festiwale: Sacrum Profanum (600 tys. zł) oraz Grolsch ArtBoom Festival (200 tys. zł). W ramach trzyletniej dotacji (na lata

2014–2016) kwotą 1,8 mln zł zasili budżet festiwalu Misteria Paschalia. Dodatkowo, projekt dotowany z programu „Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego współfinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego” uzyskał wsparcie w wysokości 402 300 zł.

Warto przypomnieć, że dofinansowanie, i to w ramach trzyletniej promesy (na lata 2013–2015) otrzymały także festiwale współorganizowane przez Krakowskie Biuro Festiwalowe: Festiwal Conrada (organizowany wspólnie z Fundacją Tygodnika Powszechnego) otrzyma 240 tys. zł, a na

Festiwal Boska Komedia (organizowany wspólnie z Teatrem Łaźnia Nowa) ministerstwo przekaze w tym roku 450 tys. zł. W ramach trzyletniej dotacji (na lata 2014–2016) również Festiwal Miłosza (organizowany wspólnie z Fundacją Miasto Literatury) otrzyma łącznie 350 000 zł.

Tegoroczna wartość dotacji z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego jest o 1,36 mln zł wyższa niż zeszłoroczna!

foto: Paweł Kravczyk / UMK

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego postanowiło dofinansować m.in. projekt Kraków Miasto Literatury UNESCO

„Kobieta – Wiedza – Władza”

Kampania poświęcona społecznej roli kobiet na przestrzeni wieków rozpocznie się 8 marca konferencją pn. „Kobieta – Wiedza – Władza” w sercu Krakowa, czyli w Galerii Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach – oddziale Muzeum Narodowego w Krakowie. Po wydarzeniu organizatorzy zapraszają na wernisaż wystawy tematycznej pt. „Wiedza – Władza”, a wieczorem na koncert pt. „Wiedźmy” w Operze Krakowskiej. Wyłączny patronat nad przedsięwzięciem sprawuje Elżbieta Bierkowska, Senator RP, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Wiceprezes Rady Ministrów. Celem projektu, który będzie realizowany przede wszystkim podczas konferencji, jest refleksja nad sposobami wzmocnienia podmiotowości kobiet w życiu zawodowym i społecznym. Uczestnicy wydarzenia spróbują odpowiedzieć na pytanie, jak wspomóc poczucie wartości kobiet, aby mogły lepiej i skuteczniej wykonywać swoje zadania. Do dyskusji zaproszone zostały osoby biorące udział w życiu publicznym – znane i cieszące się uznaniem społecznym. Swoją obecność i wolę otwarcia konferencji zadeklarował premier Donald Tusk. Ciekawym wydarzeniem kampanii będzie też ekspozycja tematyczna „Wiedza – Władza”, na której zaprezentowane zostaną grafiki i ryciny udostępnione ze zbiorów Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie oraz Biblioteki Jagiellońskiej. Wystawę w Galerii Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach można oglądać do 23 marca 2014 r. Tego samego dnia wieczorem w Operze Krakowskiej odbędzie się koncert pt. „Wiedźmy” z udziałem Małgorzaty Walewskiej, wybitnej polskiej śpiewaczki, gwiazdy światowych scen operowych, oraz artystów i orkiestry Opery Krakowskiej pod dyrekcją Tomasza Tokarczyka. Z kolei 9 marca (godz. 18.00) w kinie Kijów. Centrum odbędzie się koncert pt. „Poetki świata” Pauliny Bisztygi, inaugurujący cykl filmów o kobietach i dla kobiet pt. „Być kobietą”. W ramach projektu prezentowane będą obrazy ukazujące kobiety z różnych perspektyw, pokazujące wielość postaw, bogactwo wyborów. Pasma będą emitowane od 10 do 15 marca 2014 r. Kampania społeczna potrwa do 23 marca 2014 r. (BKG)

Nowe projekty antysmogowe

Do Kancelarii Rady Miasta i Dzielnic Krakowa wpłynęły kolejne projekty dotyczące spraw walki z jedną najdotkliwszych krakowskich plag – smogiem. Wszystkie dotyczą przyspieszenia starań o poprawę stanu powietrza i wskazują na możliwe sposoby osiągnięcia tego celu.

fot. Magdalena Barlewicz / UMK

Projekty uchwał antysmogowych to kolejny krok w walce o czystsze powietrze w Krakowie

Jan Bińczycki

Pierwszy z nich – projekt grupy radnych został przyjęty przez Radę Miasta Krakowa w czasie sesji 29 stycznia. To uchwała kierunkowa dla prezydenta w sprawie przyspieszenia działań wspomagających ograniczenie niskiej emisji w Krakowie. Kolejna, również kierunkowa uchwała w sprawie wyznaczenia priorytetów działań antysmogowych została podjęta na sesji 19 lutego.

Twarde dane dla wszystkich

Jako najważniejsze działania radni wskazują: przyspieszenie przeprowadzenia inwentaryzacji palenisk węglowych; określenie w ramach porozumienia „Ciepło dla Krakowa” mapy zaopatrzenia mieszkańców w ciepło tak, aby określone zostały obszary miasta, w których za

zabezpieczenie dostaw ciepła odpowiada określona strona porozumienia; rozważenie włączenia się finansowego miasta do prowadzenia termomodernizacji prywatnych lokali mieszkaniowych w Krakowie; rozważenie powołania specjalnej komórki zajmującej się zarówno przygotowaniem mapy zaopatrzenia w ciepło, inwentaryzacją palenisk węglowych, jak i docelowo wdrażaniem Programu Ograniczenia Niskiej Emisji i likwidacji palenisk węglowych. W uchwale radni sugerują, że pełna inwentaryzacja palenisk węglowych powinna się odbyć do 30 czerwca 2015 r., a mapa powinna powstać do 30 lipca 2017 r.

Proszony o komentarz radny Paweł Ścigalski, przewodniczący Komisji Ekologii i Ochrony Powietrza RMK tłumaczy ogólne przyczyny aktywności uchwałodawczej: – Jeśli chce się szybciej osiągnąć wytyczne cele, to potrzeba

więcej zaangażowania i przygotowania właściwych programów przez gminę, które ułatwią absorpcję środków unijnych na lata 2014–2020. Inwentaryzacja palenisk w pierwszej kolejności powinna dotyczyć tych dzielnic, w których stwierdzono najwyższe zanieczyszczenie powietrza, m.in. w Swoszowicach, na Prądniku Białym i w Podgórzu – tłumaczy Paweł Ścigalski.

Dużą rolę w edukacji oraz informowaniu mieszkańców ma odegrać inny postulat – stworzenie miejskiej platformy internetowej ze wszelkimi danymi dotyczącymi powietrza. – Tam powinny znaleźć się wszelkie możliwe dane potrzebne do stwierdzenia, jak wygląda miejska sieć ciepłownicza, i określenia perspektyw jej rozwoju. – Chcielibyśmy, by dostęp do map i twardych danych miała jak największa grupa zainteresowanych – mówi Paweł Ścigalski. – Dobrym wzorem jest wdrożony niedawno serwis Obserwatorium. Można w nim za pomocą kilku ruchów myszką sprawdzić numery działek, sprawy własnościowe, kształt, powierzchnię, stan uzbrojenia, poznać najbliższe otoczenie, a nawet dowiedzieć się, czy np. w okolicy są osuwiska lub czy ostatnio wydano decyzje architektoniczne w sąsiedztwie – kwituje radny.

Taka forma dialogu na temat spraw powietrza, ale też wszelkich aspektów walki ze smogiem (bo rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej w miejsce palenisk to jeden z głównych sposobów na ograniczenie niskiej emisji) wpisuje się w kolejny z priorytetów bieżącej kadencji – rozwój usług oraz metod pozyskiwania i dystrybucji informacji zgodnie z filozofią smart city – nowoczesnego, „inteligentnego” miasta, które racjonalnie dysponuje swoimi zasobami i na bieżąco analizuje potrzeby. Mapa może być szczególnie cennym narzędziem dla mieszkańców i inwestorów z terenów, które w najbliższych latach nie mają szans na objęcie miejskim ogrzewaniem.

Monitoring i szansa na eurofundusze

Kolejne ważne aspekty projektów to wykorzystanie danych na temat zanieczyszczeń oraz stworzenie programu gospodarki niskoemisyjnej, który będzie dawał możliwość pozyskiwania środków w ramach osi priorytetowych Infrastruktura i Środowisko oraz Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Program jest potrzebny do tego, by Gmina mogła starać się o pieniądze m.in. na niskoemisyjny transport publiczny, termomodernizację budynków komunalnych i prywatnych, wymianę palenisk.

W projekcie wśród kierunków wyznaczanych do realizacji prezydentowi znalazł się także monitoring odpadów segregowanych. Ma on pomóc gminie we wspieraniu tych osób oraz instytucji, które będą je segregować u źródła.

Okiem Przewodniczącego: obywatelski budżet, obywatelskie działania

Budżet obywatelski to przede wszystkim sposób na szerszy udział mieszkańców w poznawaniu miasta, dzielnicy i rozmawianiu o potrzebach tych miejsc. To sposób na społeczeństwo obywatelskie.

◀ Bogusław Kośmider*

Raz na cztery lata mieszkańcy wybierają swoich przedstawicieli, ci przedstawiciele podczas kampanii wyborczej składają obietnice, potem mają kadencję na ich realizację. Następnie powinni się rozliczyć przed wyborcami i startować (lub nie) w kolejnych wyborach. Mieszkańcy-wyborcy mają okazję wpływać na pomysły i działania radnych podczas kampanii wyborczej, czasem mają też okazję wpłynąć na nie w trakcie kadencji. Od jakiegoś czasu w Polsce i w wielu innych krajach funkcjonuje także inny sposób wpływania obywateli na bieżące działania – ten sposób to budżet obywatelski, zwany też budżetem partycypacyjnym.

Oficjalna definicja budżetu obywatelskiego (za Wikipedią) to: demokratyczny proces dyskusji i podejmowania decyzji, w którym mieszkańka i mieszkańiec miasta decyduje o tym, w jaki sposób wydawać część budżetu miejskiego. Taki budżet obywatelski wdrażany już był w kilkunastu samorządach Polski. W Łodzi na 768 zadań głosowało ponad 138 tys. mieszkańców miasta. Także w Krakowie w 2012 r. przeprowadzono wstępny pilotaż i cztery dzielnice zaproponowały mieszkańcom udział w takim projekcie. Spotkało się to ze sporym zainteresowaniem. Dlatego też w tym roku pilotaż rozszerzony zostanie w Krakowie na kolejne dzielnice i miasto. Przeznaczmy na to prawie 5 mln zł. Jeśli okaże się sukcesem, w kolejnych latach na pewno zwiększymy skalę finansową.

Budżet obywatelski to nie tylko realizowanie pomysłów, które uzyskają największą liczbę głosów. To przede wszystkim sposób na większy udział mieszkańców w poznawaniu miasta czy dzielnicy i rozmawianiu o potrzebach tych miejsc.

Budżet obywatelski składać się będzie z kilku ważnych etapów. Etap pierwszy to szeroka akcja informacyjna – kampania informacyjno-edukacyjna o samym budżecie, możliwościach, zasadach. Etap drugi to spotkania konsultacyjne z mieszkańcami. Te spotkania to klucz do powodzenia projektu, to okazja do zapoznania się ze szcze-

gólami. W tych spotkaniach uczestniczyć będą mieszkańcy, urzędnicy, radni, członkowie organizacji pozarządowych. Etap trzeci to składanie projektów. Czas na ich składanie będzie dość długi, będzie również okazja do jednokrotnego poprawienia projektów. Etap czwarty to głosowanie. Chcemy bardzo szerokiej możliwości głosowania – i przez internet, i tradycyjne wrzucanie kart do głosowania do urn w poszczególnych dzielnicach. Etap piąty to wykonywanie zadań i prezentacja, na jakim etapie jest wybrane do realizacji zadanie. Etap szósty to ocena realizacji projektu i propozycje zmian.

Budżet obywatelski przygotowany został wspólnie z wieloma organizacjami pozarządowymi, w wyniku wielu spotkań i uzgodnień. Samo wypracowywanie porozumienia było wspaniałą szkołą dla wszystkich, i radnych, i urzędników, i samych organizacji pozarządowych. Także kolejne, opisane wyżej etapy będą monitorowane przez szerszy zespół, również z udziałem organizacji pozarządowych. Wspólnie uczymy się realnych możliwości działania, dostosowujemy pomysły do realiów.

W marcu ruszy budżet obywatelski Krakowa. Każdy mieszkaniec powyżej 16. roku życia będzie mógł zgłosić, z odpowiednim poparciem, swój pomysł na Kraków. Oczywiście, będzie ograniczony kwotą (dla zadań lokalnych dajemy w każdej dzielnicy w sumie 100 tys. zł, dla zadań miejskich będzie to kwota 3 mln zł). Szczegółowe zasady zostaną przedstawione w marcu i kwietniu. Potem będą się odbywać szkolenia i warsztaty, na których każdy będzie mógł swój pomysł sprawdzić i zweryfikować. Następnie taką weryfikację przeprowadzą urzędnicy. Potem wnioskodawcy będą mogli promować swój projekt. W głosowaniu mieszkańcy wybiorą te projekty, które ich zdaniem powinny być zrealizowane.

Szanowni Państwo, zapraszam do udziału w krakowskim budżecie obywatelskim, do udziału w spotkaniach, do proponowania zadań oraz oczywiście do głosowania.

*przewodniczący Rady Miasta Krakowa

Bogusław Kośmider

foto: Wiesław Majka / UMK

Mieszkańcy tych dzielnic zdecydowali:

Dzielnica VI Bronowice
plac zabaw przy Szkole
Podstawowej nr 50

Dzielnica IV Prądnik Biały
remont chodnika przy ul. Kuźnicy
Kołątajowskiej

Dzielnica VII Zwierzyniec
miejsce aktywności ruchowej
(plac zabaw i ćwiczeń) przy
Szkole Podstawowej nr 48

Dzielnica I Stare Miasto
renowacja parkietu sali
gimnastycznej oraz renowacja
stolarstwa okiennej w pracowni
elektrycznej Zespołu Szkół
Energetycznych

Budżet obywatelski w 2014 r.: 4,5 mln PLN

Gancarska 3: niezwykła muzyczna edukacja

– Żyję w domu, w którym muzyka miała zawsze pierwsze miejsce. Pochodzę z rodu muzycznego. Jestem spadkobierczynią dwóch muzycznych rodzin, które się ze sobą połączyły: Schwarzerberg-Czernych i Stefańskich. Założenie więc w tym miejscu, w moim mieszkaniu z takimi tradycjami szkoły muzycznej wydaje się naturalną konsekwencją – mówi prof. Elżbieta Stefańska, klawesynistka, wykładowca krakowskiej Akademii Muzycznej.

Profesor Elżbieta Stefańska i Mariko Kato w trakcie zajęć z uczniem

◀ Marta Patena* Agnieszka Malatyńska-Stankiewicz

Kraków, ul. Gancarska 3, to od blisko 60 lat znany adres w środowisku muzycznym i to nie tylko w Polsce. W pięknej, odnowionej kamienicy z okresu międzywojennego, w mieszkaniu Elżbiety Stefańskiej, słynnej polskiej klawesynistki, córki prof. Haliny Czerny-Stefańskiej, triumfatorce Konkursu Chopinowskiego z 1949 r. i wielkiej damy polskiej pianistyki, oraz Ludwika Stefańskiego, legendarnego profesora, nauczyciela wielu znanych pianistów, cztery lata temu powstała Prywatna Szkoła Muzyczna Elżbiety Stefańskiej. – Szkoła jest przeznaczona dla wszystkich, którzy chcą nauczyć się muzyki. Niezależnie, na jakim są poziomie i ile mają lat. Zapraszamy dzieci, nawet

przedszkolaki, młodzież, a także dorosłych. Nie mamy limitu wieku, przyjmujemy wszystkich wrażliwych na muzyczne piękno – tłumaczy prof. Stefańska.

Szkoła nie wydaje świadectw, nie ma uprawnień placówki publicznej, co znaczy, że nie realizuje państwowego programu nauczania. Ale też nie świadectwa są najważniejsze w kształceniu muzycznym. Liczy się talent i umiejętności, a świadectwa zdobyć można w innych placówkach, do nauki w których szkoła przygotowuje.

Szkoła oferuje zajęcia z gry na fortepianie, klawesynie, gitarze, naukę śpiewu, teorii muzyki, a także zajęcia zbiorowe z tańca dworskiego i polskiego. Lekcje prowadzą pedagodzy krakowskiej Akademii Muzycznej, oprócz założycielki szkoły m.in. Mariko Kato, japońska „chrzestna córka” prof. Stefańskiej, Katarzyna

Wiwer, Michał Gronowicz czy Romana Agnel. – Staramy się kłaść nacisk na wspólne muzykowanie i całościowy rozwój muzyczny człowieka. Proponujemy także lekcje tańca prowadzone przez Romanę Agnel, założycielkę i dyrektorkę Baletu „Cracovia Danza”, również wykładowcę AM. Dlaczego tańiec? Bo ci, którzy potrafią zaatańczyć np. menueta, na pewno zagrają go prawidłowo – mówi Elżbieta Stefańska.

Miejsce zajęć lekcyjnych jest niezwykle. Bo jak porównać małe salki państwowych szkół muzycznych, wyposażone na ogół w pianina marki Calisia, z pięknym wielkim salonem, w którym miejsce znalazły trzy najlepsze fortepiany? W pozostałych pokojach znajdują się jeszcze dwa klawesyny. Wszędzie pełno pamiątek rodzinnych. W salonie odnaleźć można stare radio, będące nagrodą dla Haliny Czerny-Stefańskiej za najlepsze wykonanie mazurków na Konkursie Chopinowskim w 1949 r. Tu też znajduje się zbroja samuraja z XVII w., którą otrzymał w latach 60. prof. Ludwik Stefański w darze od rodziców jednej z japońskich uczennic. Wzrok przyciąga także głowa Beethovena podarowana przez rzeźbiarza węgierskiego, kimona rodowe, które otrzymała prof. Halina Czerny-Stefańska, oraz wiele drobiazgów takich, jak m.in. modlitewnik zesłańca, który pianistka otrzymała od starszej pani w Petersburgu, filiżanki, wachlarze czy autografy np. Artura Rubinsteina, u którego pianistka studiowała.

Dawniej bywały tu tysiące osób. Muzycy grający na różnych instrumentach oraz studenci uczelni muzycznych ze wszystkich kontynentów, a także melomani. Do dziś jest to dom otwarty. Tu odbywają się koncerty. Tu też dach nad głową na długie lata znajdowali i nadal znajdują najzdolniejsi młodzi muzycy. Na Gancarskiej swoją karierę muzyczną zaczynało wielu dziś znanych na świecie pianistów. M.in. Ikuko Endo, obecnie profesorka Tokijskiej Akademii Sztuki, wcześniej finalistka VII Konkursu Chopinowskiego, pianiści niemieccy Elfrun Gabriel i Peter Rhode, Natasza Bezekova, teraz profesorka w Bratysławie, Rafael Alcolado z Kuby, Saito z Japonii, laureat Konkursu Schumanna, a także Kevin Kenner, zwycięzca Konkursu Chopinowskiego z 1990 r.

Do Krakowa, do domu Stefańskich trafiła też Mariko Kato, pianistka z Japonii, z wyspy Hokkaido, jedna z najzdolniejszych uczennic profesora Yamamoto. Chciała w Krakowie spędzić dwa lata, została na zawsze. W prof. Elżbiecie Stefańskiej odnalazła nie tylko doskonałego pedagoga, ale także przyjaciela, niemal matkę. Dziś obie panie wspólnie prowadzą szkołę, w której jest zawsze miejsce dla kolejnych uczniów.

Tradycja przecież zobowiązuje.

*Marta Patena – przewodnicząca Komisji Edukacji RMK

Pierwszy Małopolski Kongres Kobiet

W marcu odbędzie się bardzo wiele spotkań kobiet. Ten miesiąc, który przez wiele lat kojarzył się ze świętem kobiet, teraz zaczyna być okazją do spotkań kobiet na różnych płaszczyznach.

Małgorzata Jantos*

Spotkania te nie są manifestacjami dzielącymi płcie, ale kolejnymi etapami tworzenia społeczeństwa obywatelskiego. Kiedy popatrzymy na definicję społeczeństwa obywatelskiego, przeczytamy, że jego podstawową cechą jest aktywność i zdolność do samoorganizacji i umiejętność wyznaczania celów. Dalej wyeksponowana jest inna właściwość społeczeństwa obywatelskiego, mianowicie świadomość jego członków potrzeb wspólnoty i dążenie do ich zaspokajania, a także poczucie odpowiedzialności. I te wszystkie właściwości charakteryzują Kongres Kobiet.

Każde spotkanie obywateli tworzy nową płaszczyznę kontaktów, możliwość dialogu. Chcemy porozmawiać o sprawach kobiet: o zdrowiu, o podejściu do polityki, o możliwościach tworzenia własnych firm, dzieleniu czasu pomiędzy wychowywanie dzieci i pracę. Chcemy porozmawiać o partnerstwie w pracy i w domu. Chcemy doprowadzić do zbudowania systemów wsparcia kobiet w różnych dziedzinach: nauce, biznesie, sprawach społecznych.

Inicjatorem zorganizowania Kongresu jest krakowskie Stowarzyszenie „Most Kobiet”, które opiera swoje funkcjonowanie na łączeniu środowisk lokalnych, na wskazywaniu miejsc wsparcia i pomocy, na wzajemnym pomaganiu. Te działania są podstawą społeczeństwa obywatelskiego. Główną motywacją Kongresu jest przekonanie, że siła płynie z integracji, szacunku dla różnorodności i otwartości na różne pola wymiany pomiędzy różnymi środowiskami. Wymiana rozumiana jest bardzo szeroko jako: inspirowanie, dzielenie się informacjami, rozwój naukowy, gospodarczy, intelektualny, podnoszenie świadomości społeczeństwa, zamiana utartych schematów myślenia i działania, które nie przynoszą już oczekiwanych rezultatów, na takie, które są efektywne i pozwalają realizować istotne cele.

Kongres będzie trwał jeden dzień. Jego głównym hasłem jest: „Poznajmy się. Zintegrujmy. Poczujmy naszą siłę!”. I ta myśl przewodnia towarzyszyła nam w tworzeniu programu. Poznajmy się i zintegrujmy. Zobaczmy, co dzieje się w Małopolsce.

W godzinach 10.00–13.00 przewidziane są spotkania w głównej auli Auditorium Maximum, po południu zaś proponujemy uczestniczkom Kongresu jedenaście spotkań panelowych. Wczesnym wieczorem

Małgorzata Jantos

foto: archiwum prywatne

Każde spotkanie obywateli tworzy nową płaszczyznę kontaktów, możliwość dialogu. Chcemy porozmawiać o sprawach kobiet: o zdrowiu, o podejściu do polityki, o możliwościach tworzenia własnych firm, dzieleniu czasu pomiędzy wychowywanie dzieci i pracę. Chcemy porozmawiać o partnerstwie w pracy i w domu. Chcemy doprowadzić do zbudowania systemów wsparcia kobiet w różnych dziedzinach: nauce, biznesie, sprawach społecznych.

oferujemy uczestniczkom Kongresu koncert tang Astora Piazzolli w wykonaniu żeńskiego kwartetu Airis Quartet, z uczestnictwem gościa specjalnego profesor Doroty Imiełowskiej.

Partnerami Kongresu są: Uniwersytet Jagielloński, Marszałek Województwa Małopolskiego, władze Powiatu Wielickiego, Rada Miasta Krakowa, Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji. Patronatem medialnym objęły Kongres Telewizja Kraków, Radio Kraków, „Miasto Kobiet”, „Tygodnik Podhalański”, „Gazeta Krakowska”, „Gazeta Gdowianin” oraz portal „wKrakowie.pl”.

Wśród paneli (trudno tutaj wszystkie wymienić) chciałabym wyróżnić parę tematów: zdrowie kobiety (co kobiety powinny wiedzieć o badaniach diagnostycznych; o rehabilitacji uroginekologicznej, o zagrożeniach chorobami nowotworowymi); zakładanie firm; problemy z bezrobociem kobiet (większym niż bezrobocie mężczyzn); życie kobiet na wsi (problemy i możliwości); kobiety w polityce (droga do wyborów samorządowych i krajowych); kształcenie kobiet na kierunkach technicznych. Wiele innych zagadnień będzie poruszanych na Małopolskim Kongresie Kobiet – ważnej i istotnej konferencji społeczeństwa obywatelskiego.

Zaproszone zostały krakowskie intelektualistki, sportsmenki, artystki, polityczki, kobiety tworzące twórcze i dynamiczne środowiska wiejskie. Warto przyjść, zorientować się, gdzie można otrzymać wsparcie, pomoc. Zaprosiłyśmy wiele fundacji i stowarzyszeń, które będą prezentowały siebie i zakres swojej działalności.

Kongres honorowym patronatem objęła Małżonka Prezydenta RP Anna Komorowska. Mamy nadzieję, że będzie uprzejma osobiście otworzyć Małopolski Kongres Kobiet.

Zapraszamy wszystkie Panie do zajrzenia na stronę Kongresu: www.malopolskikongreskobiet.pl. Nawet jeśli nie zdążą Panie dokonać rejestracji, mogą Panie po prostu przyjść.

Uczestnictwo w Kongresie jest bezpłatne. Odbędzie się on 1 marca (sobota) w Auditorium Maximum, ul. Krupnicza 33. Rejestracja od godziny 9.00, koncert na zakończenie o godz. 18.00.

*wiceprzewodnicząca Rady Miasta Krakowa

Likwidacja niskiej emisji

Miasto jest gotowe, by do 1 września 2018 r. zlikwidować źródła niskiej emisji w budynkach będących własnością Gminy Miejskiej Kraków. Problem może się pojawić jedynie w wypadku wspólnot mieszkaniowych, w których miasto ma udziały, ponieważ Gmina musi czekać na decyzję wspólnoty w tej sprawie. Halina Marcisz z Zarządu Budynków Komunalnych poinformowała, że jeżeli wspólnota z podjęciem uchwały będzie czekać do ostatniej chwili, mogą wystąpić opóźnienia.

Łukasz Nowakowski

Z materiałów przekazanych członkom Komisji Mieszkalnictwa RMK wynika, że w zasobie zarządzanym przez ZBK jest 116 budynków, w których znajduje się 547 pieców oraz dziewięć kotłów opalanych paliwem stałym. Dla 100 budynków (491 pieców oraz sześciu kotłów) został opracowany „Harmonogram likwidacji źródeł niskiej emisji w budynkach stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków,

zarządzanych przez Zarząd Budynków Komunalnych na lata 2013–2017”. Dla pozostałych 16 ZBK nie podejmuje żadnych działań. Powodem jest: planowana sprzedaż w całości, planowane wyburzenie budynku, planowane inwestycje budowlane czy lokalizacja w ościennej gminie. W zasobie ZBK znajduje się też 56 budynków stanowiących współwłasność GMK i osób prywatnych, w których zliczono 420 pieców na paliwo stałe. Dla tych budynków gmina podejmuje próby przygotowania harmonogramu likwidacji źró-

deł niskiej emisji, jednak plan ten musi zyskać akceptację pozostałych współwłaścicieli.

W spotkaniu komisji udział wzięli również przedstawiciele Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej SA, który mówił o zainteresowaniu mieszkańców podłączeniem do miejskiej sieci ciepłowniczej. Do MPEC wpłynęły wnioski głównie od pojedynczych budynków jednorodzinnych. Największe zainteresowanie zanotowano na obszarze Zesławic oraz na terenie dzielnicy XIV Czyżyny. MPEC opracowuje plan rozwoju sieci, ale jak informował Krzysztof Marendziuk jest to trudny rejon, bo budynki są tam rozproszone. MPEC musi najpierw ocenić możliwości podłączenia do sieci pod względem technicznym i ekonomicznym.

W pozostałej części posiedzenia radni wysłuchali informacji o profilaktyce zagrożeń utratą lokali mieszkalnych oraz sytuacji osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością. Temat ten interesuje radnych Komisji Mieszkalnictwa oraz Komisji Rodziny i Polityki Społecznej. Przewodniczący komisji Stanisław Rachwał zaproponował zorganizowanie wspólnego posiedzenia komisji w tej sprawie.

Kalendarium Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa i wiceprzewodniczących

8 lutego

- finał „Zimy Młodych Artystów”, CSW „Solvay” ul. Zakopiańska 62 (zaproszenie: Rada Dzielnicy V, Dom Kultury „Podgórze”, Dwór Czczów)

9 lutego

- finał wystawy „Krakowscy Sprawiedliwi”, ul. Lipowa 4 (zaproszenie: Dyrektor Muzeum Historycznego Miasta Krakowa)

14 lutego

- spotkanie Przewodniczącego RMK Bogusława Kośmidera z przedstawicielami Małopolskiego Hospicjum dla Dzieci w ramach happeningu „Serce od Hospicjum”

zdjęcie: Blaziej Szelecha / UMK

15 lutego

- uroczystość wręczenia nagrody Super Kolosa prof. Krzysztofowi Birkenmajerowi (zaprosze-

nie: Prezydent Miasta Krakowa oraz Kapituła Nagrody Kolosa)

- 14. Reality Shopka Szol – „Srebrne Wesele” (zaproszenie: Dyrekcja i Zespół Teatru Groteska)

17 lutego

- posiedzenie Rady Nadzorczej MPEC SA (zaproszenie: Przewodniczący Rady Nadzorczej MPEC SA)
- posiedzenie inauguracyjne Rady Programowej ds. Ochrony Powietrza w Mieście Krakowie (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa)

19 lutego

- 97. oraz 98. sesja Rady Miasta Krakowa, Sala Obrad RMK (zaproszenie: Przewodniczący Rady Miasta Krakowa)

20 lutego

- obchody Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego w VI LO im. A. Mickiewicza pod patronatem Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa (zaproszenie: Dyrektor VI LO)
- koncert z cyklu Opera Rara - G.F. Händel „Admeto” (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa)

24 lutego

- uroczyste spotkanie kombatantów w 61. rocznicę mordu sądowego na patronie Muzeum Armii Krajowej (zaproszenie: Muzeum Armii Krajowej)
- Święto Służby Więziennej (zaproszenie: Dyrektor Okręgowej Służby Więziennej w Krakowie)

25 lutego

- konferencja z cyklu Dialogi Profilaktyczne pt. „Uzależnienie – dojrzewanie – współwystępowanie” pod patronatem Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa (zaproszenie: Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień w Krakowie)
- obchody jubileuszowe 15-lecia działalności Fundacji Oświatowej im. ks. Stanisława Konarskiego pod patronatem Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa (zaproszenie: Fundacja Oświatowa im. ks. Stanisława Konarskiego)

G Ł O S D Z I E L N I C

Tym razem piszemy m.in. o: Punkcie Aktywności Lokalnej, spotkaniu poświęconemu bezpieczeństwu, ziemie młodych artystów, pierwszych w Krakowie klasach dla lotników oraz o pejzażach wartych zobaczenia.

Dzielnica III Prądnik Czerwony

Wyszkołą przyszłych pilotów

Czy Gimnazjum nr 11 i XXIII LO w Krakowie wychowa nowe pokolenie pilotów? To pytanie zapewne zadaje sobie wiele osób, które zapoznały się z nową ofertą edukacyjną szkoły. Tak, to prawda, od września 2014 r. Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 9 im. płk pil. Stanisława Skarżyńskiego w Krakowie, w skład którego wchodzi Gimnazjum nr 11 i XXIII Liceum Ogólnokształcące, otwiera pierwsze w Małopolsce klasy o profilu lotniczym na poziomie gimnazjum i liceum. To pierwsza taka propozycja w województwie skierowana do absolwentów szkół podstawowych i gimnazjów zainteresowanych lotnictwem. Dodatkowe informacje na temat oferty edukacyjnej ZSO nr 9 można uzyskać podczas dni otwartych szkół. Dni takie w Gimnazjum nr 11 w Krakowie ul. Seniorów Lotnictwa 5 odbędą się 5 marca (środa), w godz. 18.00–19.30 oraz 8 marca (sobota), w godz. 10.00–13.00. Natomiast dni otwarte w XXIII Liceum Ogólnokształcącym odbędą się: 6 marca (czwartek), w godz. 16.30–19.30 oraz 29 marca (sobota), w godz. 10.00–13.00.

Dzielnica IV Prądnik Biały

Lokalnie aktywni

Uruchomiony został Punkt Aktywności Lokalnej „Nasze Sprawy”. Mieści się przy ul. Modrzejewskiej 8. Program pobudzania aktywności jest realizowany na rzecz lokalnej społeczności. Jego celem jest aktywizowanie mieszkańców, tak aby zwiększała się integracja i jakość życia lokalnej społeczności. Punkt oferuje m.in. bezpłatne porady psychologiczne, doradztwo zawodowe, umożliwia darmowe korzystanie z internetu, komputera, a także sąsiedzką integrację. Jest czynny codziennie w godz. od 8.00 do 15.30. Szczególnie zaprasza mieszkańców w wieku 15–65 lat.

Dzielnica VII Zwierzyniec

O bezpieczeństwie na Zwierzyńcu

Mieszkańcy Dzielnicy VII Zwierzyniec wzięli udział w debacie poświęconej bezpieczeństwu w mieście oraz w dzielnicy. Debata odbyła się 20 lutego w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 18 (ul. Senatorska 35). W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele władz miasta, Rady Dzielnicy VII oraz przedstawiciele służb mundurowych.

Dzielnica XII Bieżanów-Prokocim

III Zima Młodych Artystów

Od trzech lat w dzielnicy XII Bieżanów-Prokocim realizowany jest projekt Zima Młodych Artystów. Jest to wspólne przedsięwzięcie tamtejszej Rady Dzielnicy oraz Domu Kultury „Podgórze” adresowane do uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Tegoroczną edycję przeprowadziło Centrum

foto: Michał Leśniak

Sztuki Współczesnej „Solvay”. W ramach ZMA 2014 odbyły się warsztaty teatralne, taneczne i wokalne. Młodzi wokaliści poznali techniki ćwiczenia dykcji i emisji głosu, dowiedzieli się, na czym polega praca nad autorskim tekstem muzycznym, a grupa wokalna miała możliwość zarejestrowania przygotowanych przez siebie piosenek w profesjonalnym studio nagraniowym. W ramach warsztatów teatralnych w salach Centrum Sztuki Współczesnej przybywało coraz więcej kostiumów, elementów scenografii, nad którą czuwały – jak i nad całym przedsięwzięciem – Luiza Bernatowicz i Barbara Leśniak. Zwieńczeniem wysiłków uczestników i instruktorów ZMA 2014 był koncert finałowy – przy licznej i entuzjastycznie reagującej widowni wystawiono spektakl „Zimowe cienie”.

Dzielnica XIII Podgórze

Zima z Trzynastką

Na czas ferii zimowych Dzielnica XIII zorganizowała „Akcję Zima”. W jej ramach odbyły się m.in. warsztaty kulinarne inspirowane kuchnią różnych narodów. Była to okazja do poznania tradycji, obyczajów i kultury danego kraju. Zorganizowano także zajęcia literackie, muzyczne, kulinarne, w czasie których wykorzystywano m.in. slajdy oraz filmy wideo. W ramach akcji odbyły się też konkursy o różnej tematyce, warsztaty plastyczne, warsztaty op-artu (sztuki wzrokowej, optycznej), warsztaty komiksu, warsztaty flamenco z Kają Będkowską-Klar, warsztaty hip-hopu i street dance’u, warsztaty teatru cieni (Teatr Figur Kraków), lekcje umuzykalniające „Fortepian i jego przyjaciele” oraz „Instrumenty perkusyjne”, wycieczki do muzeów krakowskich, wyjścia do kinoteatru „Wrzos”, bloki zabaw terenowych.

Dzielnica XIV Czyżyny

Klub 303 coraz bardziej aktywny

22 lutego na os. Dywizjonu 303 1, po raz drugi w przestrzeni Klubu 303 Ośrodka Kultury Kraków-Nowa Huta odbyły się różne propozycje warsztatowe zarówno dla dzieci, młodzieży, jak i dorosłych. Organizatorzy przygotowali na tę okazję kilka stref: art, odkrywcy, cyrku, gier, im pro, rytmu, foto, herbaty. A na dobranoc – niezwykle show.

Dzielnica XVII Wzgórze Krzesławickie

Pejzaże warte obejrzenia

Do 28 lutego w Galerii Młodzieżowego Domu Kultury Fort 49 „Krzesławice” w Krakowie trwa wystawa „Pejzaż wewnętrzny”. Tworzą ją wybrane prace powstałe w pracowni plastycznej Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Szpitalu Specjalistycznym im. dr. J. Babińskiego w Krakowie. Pracownia działa przy WTZ od początku, czyli od 1996 r. Od tego czasu w archiwum zgromadzono wiele dzieł malarskich, rysunkowych oraz grafik (algrafii, linorytów). Na wystawie zaprezentowano prace najnowsze, powstałe w czasie ostatnich pięciu lat. Wystawa „Pejzaż wewnętrzny” powstała z inicjatywy Anny Mazur i Pawła Piotrowicza po to, by zaprezentować twórczość osób, które z pracownią są zżyte od dawna, w niej tworzą, w niej znalazły przyjazną przystań i akceptację. Jak piszą pomysłodawcy wystawy, „większość prezentowanych prac charakteryzują pewne elementy pejzażu, co zresztą sugerowałby tytuł wystawy, jednak przy wyborze nie chodziło nam o perspektywę, relacje światła i cienia czy umiejętność realistycznej wiarygodności. Najważniejszy dla nas jest człowiek, jego emocje, uczucia, poczucie akceptacji i przyjaźni ze sztuką”.

Krakowskie refleksje olimpijskie

W niedzielę 12 października 1919 r. krążący po mieście reporterzy krakowskich gazet nie byli zbyt spostrzegawczy. Zauważyli co prawda obrady przybyłych do Krakowa delegatów towarzystw turystycznych, odnotowali zakończenie strajku personelu technicznego krakowskich teatrów oraz brak wody na wyższych piętrach krakowskich kamienic, umknęło im jednak pewne bardzo ważne wydarzenie...

Pamiątkowa tablica o powołaniu Polskiego Komitetu Olimpijskiego znajduje się na budynku Hotelu Francuskiego

Michał Kozioł

Wydarzenie to miało miejsce w Hotelu Francuskim, gdzie powołano Polski Komitet Olimpijski. Dziś fakt ten przypomina stosowana tablica, umieszczona w 1994 r. na elewacji hotelu od strony ul. Piarskiej.

Kiedy w Krakowie rodził się Polski Komitet Olimpijski, Rzeczpospolita miała za sobą już rok istnienia, ale nie miała jeszcze ustabilizowanych granic. Bywało, że granicę państwową zastępował front. Trudno więc było mówić w takim momencie o „olimpijskim pokoju”. Na szczęście igrzyska w Antwerpii miały się odbyć dopiero w 1920 r., można więc było liczyć, że do tego czasu także i u nas zapanuje pokój, którym Europa Zachodnia radowała się już od roku.

Olimpiada u Kosza

Stało się jednak inaczej. Igrzyska VII Olimpiady, czyli Letnie Igrzyska Olimpijskie w Antwerpii otwarto 14 sierpnia 1920 r. W tym czasie pod War-

szawą trwała bitwa, nazwana później „warszawską”, która miała zadecydować nie tylko o losie Polski, ale całej Europy. Do Antwerpii nie pojechali więc polscy zawodnicy. Jednak – jak zapisał w swoich wspomnieniach Józef Lustgarten, niewątpliwie jedna z najwybitniejszych postaci w przeszło stuletnich dziejach Cracovii – w krakowskim środowisku piłkarskim pojawiło się w związku z ową przymusową nieobecnością zagadkowe powiedzenie „Olimpiada u Kosza”, oznaczające coś, czego tak naprawdę nie było. Jak pisze Lustgarten, „na wiosnę 1920 r. zaczęto przygotowywać drużynę polską do udziału w olimpiadzie”. Piłkarze mieli nie tylko trenować, ale także dobrze się odżywiać, co wcale nie było łatwe w wyniszczonym wojną i bardzo zubożałym kraju. Zapewniono więc przyszłej polskiej reprezentacji piłkarskiej posiłki w restauracji Kosza. Pamiątnikarze – wywodzący się raczej ze sfer nieuprawiających czynnie sportu – wspominali ten lokal znajdujący się na rogu ulic Grodzkiej i Poselskiej z wielkim rozrzewnieniem. Antoni Wasilewski, wielki znawca międzywojennego

Krakowa, zachwycał się zwłaszcza podawaną tam „znaną już w całym mieście maczanką z polędwiczki, z której ściekał po palcach, rękawie, smaczny sosik z cebulką”. Można podejrzewać, że dzisiejsi dietetycy na samą myśl wprowadzenia sportowców do „małej, zakopconej knajpy o beczkowym sklepieniu” – a tak opisują ten lokal pamiątnikarze – wzdygnęliby się ze wstrętem. A żywienie zawodników maczankami uznaliby za szaleństwo. Można tylko mieć nadzieję, że jednak u Kosza oprócz owej sławnej maczanki potrafiono przygotowywać także inne, bardziej zdrowe, a jednocześnie posilne potrawy.

Transatlantykiem na olimpiadę

Dwanaście lat później zapewne niewielu krakowian pamiętało o „Olimpiadzie u Kosza”, natomiast bardzo wielu z uwagą śledziło to, co dzieje się za oceanem, w Lake Placid, gdzie rozgrywano III Zimowe Igrzyska Olimpijskie. Zainteresowanie krakowian było z pewnością spotęgowane faktem, iż w polskiej drużynie hokejowej było dwóch zawodników rodem spod Wawelu, czyli Adam Kowalski i Czesław Marchewczyk.

Niezawodny w dostarczaniu sensacji „Ilustrowany Kurier Codzienny” zamieszczał na swoich łamach nie tylko relacje z meczów stoczonych przez polskich hokeistów, ale i informacje o podróży polskiej reprezentacji do Ameryki. W tamtych czasach podróżowało się przez Ocean Atlantycki statkami. Czytelnicy „Kurierka” – taką pieszczotliwą nazwę nadawali krakowianie poczytnej gazecie redagowanej przez Mariana Dąbrowskiego – dowiedzieć się więc mogli nawet o tym, jak polscy hokeiści znosili trudny rejsu po wzburzonym oceanie. Te dokładne informacje redakcja zawdzięczała jednemu z członków polskiej ekipy Włodzimierzowi Krygierowi. Pisał on dowcipne i szczegółowe relacje m.in. z morskiej podróży. Czytelnicy dowiadywali się z nich, że statek pasażerski „France”, którym płynęli do Ameryki hokeiści, był naprawdę luksusowy. Po początkowym okresie „aklimatyzacji”, czyli przyzwyczajania się do morskiego kołysania, nasi hokeiści z radością korzystali z rozkoszy, jakie transatlantyki oferowały swoim pasażerom. Stosowny fragment relacji brzmiał następująco: „Urozmaicamy sobie czas, jak możemy, przeważnie podziwiamy z leżaków ocean, spacerując po pokładzie, grając w pokera lub bridge’a. A wszystko to przeplatając częstymi posiłkami, bo cóż innego można z nudów robić? A przyznać trzeba, karmili nas doskonale – świetna kuchnia francuska, a do tego niebywała obfitość najróżnorodniejszych owoców, tak u nas drogie i rzadkie; to przywraca całej ekipie siły i dawny humor”.

Siły miały się okazać potrzebne. Polscy hokeiści musieli się zmierzyć w Lake Placid z takimi hokejowymi potęgami, jak Kanada i Stany Zjednoczone. Czwarte miejsce większość krakowskich

kibiców uznała za wielki sukces. Byli rzecz jasna malkontenci – a tych nigdy w Krakowie nie brakowało i nie brakuje – którzy twierdzili, że medal był w zasięgu ręki i pokonanie reprezentacji Niemiec, która zdobyła brąz, znajdowało się – „w granicach możliwości polskich hokeistów”.

Kowalski, Marchewczyk, Wołkowski

Cztery lata później, w 1936 r. zimowe igrzyska odbywały się w Garmisch-Partenkirchen. Miejscowości, która – wbrew temu, co można z pozoru sądzić – nie leżała na terenie Niemiec, ale w państwie nazywającym siebie III Rzeszą. Jak zawsze niezawodny i odznaczający się lokalnym krakowskim patriotyzmem „IKC”, czyli „Ilustrowany Kurier Codzienny”, tak opisywał wyjazd polskich hokeistów na ostatnie przed II wojną światową zimowe igrzyska olimpijskie: „o godz. 9 rano odjechała z Warszawy polska olimpijska drużyna hokejowa, udając się do Garmisch-Partenkirchen... na kilka godzin przed odjazdem zjawili się gracze krakowscy Wołkowski, Marchewczyk i Kowalski”.

Choć od tamtych igrzysk olimpijskich upłynęło prawie dwadzieścia czteroletnich „olimpiad”, czyli blisko osiemdziesiąt lat, nazwiska te do dziś zachowały się w pamięci krakowskich –

a chyba i nie tylko krakowskich – znawców i miłośników hokeja. Adam Kowalski, znany także jako „Roch” lub „Nowak”, hokeista, ale także koszykarz, szczypiornista i waterpolista, przez całą zawodniczą karierę wierny był Cracovii. Uczestniczył w trzech olimpiadach. Między olimpiadą w Garmisch-Partenkirchen z 1936 r. a w Sankt Moritz z 1948 r. była II wojna światowa i prawie sześć lat spędzonych w niemieckiej niewoli. Jednak nawet wtedy „Roch”, zamknięty za drutami Woldenbergu, zajmował się sportem. Po zakończeniu kariery zawodnika był sędzią, działaczem sportowym oraz nauczycielem wychowania fizycznego. Dziś imię Adama „Rocha” Kowalskiego nosi lodowisko Cracovii przy ul. Siedleckiego.

Inicjatorem budowy tego lodowiska był drugi ze sławnej trójki „graczy krakowskich”, uczestniczących w igrzyskach z 1936 r., czyli Czesław Marchewczyk. To o nim pisał w 1936 r. „IKC”, że w zwycięskim meczu z reprezentacją Łotwy udało mu się „dobić umiejętnie podanie ze skrzydła” i umieścić krążek w „zawalonej Łotyszami bramce”. Czesław Marchewczyk był trzykrotnym olimpijczykiem, przez przeszło dwadzieścia lat czynnym zawodnikiem Cracovii, a do końca swojego długiego, pracowitego życia jedną ze znanych i otaczanych powszechnym szacunkiem kra-

kowskich postaci. Miasto Kraków doceniło jego zasługi, nadając mu w 2003 r. brązowy medal Cracoviae Merenti i było to ostatnie z licznych odznaczeń, jakie otrzymał inżynier Marchewczyk.

Trzecim z hokeistów Cracovii reprezentujących Polskę na igrzyskach w Garmisch-Partenkirchen był Andrzej Karol Wołkowski. Karierę sportową zaczynał – jak wielu młodych ludzi przed 1939 r. – w barwach krakowskiego „Sokoła”. Szybko jednak znalazł się w Cracovii. Był czynnym zawodnikiem jeszcze wiele lat po II wojnie światowej. Później poświęcił się pracy trenerskiej. Napisał książkę zatytułowaną „W pogoni za krążkiem”.

W latach: 1932, 1936, a także i w latach powojennych krakowianie z wielką uwagą śledzili wieści dochodzące z kolejnych igrzysk olimpijskich. Wśród prasowych relacji nie brakło także opisów zabawnych zdarzeń, jak choćby nieudane pertraktacje pewnego polskiego reprezentanta z Japończykiem, który nie chciał odstąpić swojego znaczka klubowego nawet za trzy znaczki jednego z polskich klubów. Epizod ten rzecz jasna przez nikogo nie był interpretowany jako brak przywiązania polskich sportowców do barw klubowych.

Kalendarium krakowskie

26 lutego

1912 – w Starym Teatrze odbywa się zorganizowana staraniem hrabiny Andrzejewej Potockiej loteria fantowa na rzecz Towarzystwa Dobroczynności. Podczas loterii przygrywa orkiestra 13. pułku piechoty.

27 lutego

1912 – na Zwierzyńcu zapaliła się stodoła w gospodarstwie Michała Pietrończyka. Ogień ugaszono przed przybyciem straży pożarnej.

1 marca

1602 – przywieziono z Austrii do Krakowa zamówiony przez firmę Rapp transport 4500 kos.

2 marca

1900 – umiera Witalis Szpakowski, powstaniec styczniowy, malarz pokojowy w Stambule, farbiarz w Marsylii, skazany na śmierć uczestnik Komuny Paryskiej. Po ucieczce z francuskiego więzienia osiada w Krakowie i otwiera farbiarnię. Był wieloletnim radnym miejskim, przewodniczą-

cym Stowarzyszenia Farbiarzy, Garbarzy, Kapeluszników i Rękawiczników oraz Towarzystwa Dobroczynności, a także aktywnym członkiem Towarzystwa Wzajemnej Pomocy Uczestników Powstania i innych organizacji społecznych.

3 marca

1913 – wybrano nowego prezesa krakowskiej Izby Rękodzielniczej. Został nim pan Stankiewicz, starszy Cechu Błacharzy.

4 marca

1899 – Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych przekazuje Miastu Krakowowi „Lituanie” Artura Grottgera. Jest to rekompensata za bezpłatne oddanie Towarzystwu części pl. Szczepańskiego z przeznaczeniem na jego przyszłą siedzibę.

5 marca

1915 – „Naprzód” donosi: „Prof. Bujwid wygłosił ciekawy odczyt o szczepieniach ochronnych... podniósł niedocenianą przez szerszy ogół skuteczność szczepienia przeciwko epidemii, które jest najlep-

szym i prawie pewnym zabezpieczeniem się, czego dowodem są wojska niemieckie wykazujące skutkiem tego doskonałą zdrowotność”.

6 marca

1907 – „Czas” zamieszcza list oburzonego podróżnego, który w restauracji Stary Teatr pół godziny czekał na zamówiony obiad. Adresatem listu są władze miasta, ponieważ nakrycia w tym lokalu ozdobiono herbem Krakowa.

7 marca

1902 – Wydział Powiatowy Krakowski zwraca się do Zwierzchności Gminnej w Półwsiu Zwierzynieckim z następującymi pytaniami: „Jaka jest powierzchnia zakupić się mającego stawu? Czy i jakie wstępne przeprowadzono co do tego rokowania z konwentem P.P. Norbertanek?”

8 marca

1913 – Joelowi Kupcowi, kapelusznikowi nieznanemu sprawcy kradną portfel z kwotą 100 koron.

Prezydent Miasta Krakowa informuje, że na tablicach ogłoszeń we wszystkich budynkach Urzędu Miasta Krakowa, od 14.02.2014 r. do 07.03.2014 r., został podany do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Miejskiej Kraków, przeznaczony do oddania w dzierżawę na czas oznaczony do dnia 31.08.2015 r. w trybie bezprzetargowym, obejmujący część działki nr 580/4 obr. 1 Śródmieście, na rzecz „Kwiaciarki Krakowskie Kazimiera Rogozińska, Teresa Surówka i Wspólnicy” S.J., na cel: plac targowy.

Czas na wiosenną deratyzację

Wydział Kształtowania Środowiska UMK przypomina właścicielom nieruchomości położonych na terenie Krakowa o konieczności przeprowadzenia deratyzacji w okresie od 20 marca do 20 kwietnia 2014 r. Obowiązek wynika z art. 33 Uchwały Nr LXIII/917/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Deratyzacja powinna być przeprowadzona na obszarach zabudowanych budynkami mieszkalnymi, produkcyjnymi, handlowymi i usługowymi. Przez okres przeprowadzania deratyzacji należy zachowywać szczególną ostrożność w miejscach, gdzie wyłożone zostały środki do zwalczania gryzoni. Rejony, gdzie znajdują się trutki, powinny być oznakowane napisem „UWAGA TRUCIZNA”.

Harmonogram pracy aptek

Przepisy ustawy Prawo farmaceutyczne stanowią, że rada powiatu w drodze uchwały, po zasięgnięciu opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin z terenu powiatu i samorządu aptekarskiego ustala rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych z uwzględnieniem potrzeb ludności i zapewnienia dostępności świadczeń również w porze nocnej, niedziele, święta i dni wolne od pracy.

Zgodnie ze wskazaną ustawą uwzględniając potrzeby ludności Krakowa i konieczność zapewnienia dostępności do świadczeń farmaceutycznych w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy, Rada Miasta Krakowa ustala rozkład godzin pracy krakowskich aptek ogólnodostępnych w danym roku.

Od dnia 1 stycznia 2014 r. obowiązuje Uchwała Nr XC/1345/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy krakowskich aptek ogólnodostępnych w 2014 r. (opublikowana w Dz. Urz. Województwa Małopolskiego w dniu 29 listopada 2013 r., poz. 6994), zgodnie z którą dostępność do świadczeń w porze nocnej, niedziele, święta i dni wolne od pracy zapewniają apteki całodobowe:

1. Apteka Pod Opatrznością, ul. Karmelicka 23, tel. 12 631-19-80;
2. Apteka Galla, ul. Galla 26, tel. 12 636-73-65;
3. Apteka DBAM O ZDROWIE, ul. Kalwaryjska 94 (rondo Matecznego), tel. 12 656-18-50;
4. Apteka DBAM O ZDROWIE, os. Centrum A bl. 4, tel. 12 425-75-40;
5. Apteka Całodobowa REMEDIUM, os. Kazimierzowskie 37, tel. 12 647-14-48;
6. Apteka Vena-Vita, ul. Wolska 1 tel. 12 265-29-70;
7. Apteka Magiczna, ul. Ćwiklińskiej 10, tel. 12 658-10-01.

Apteki działające w systemie ciągłym całodobowym znajdują się w łatwo dostępnych komunikacyjnie punktach Krakowa.

Dla pozostałych aptek ogólnodostępnych działających na terenie Krakowa obowiązują następujące godziny pracy:

1. W dni robocze (od poniedziałku do piątku) dla aptek:
 - jednozmianowych – od 9.00 do 16.00,
 - dwuzmianowych – od 8.00 do 20.00.
2. W soboty dla aptek:
 - jednozmianowych – od 8.00 do 14.00, w co drugą sobotę,
 - dwuzmianowych – od 8.00 do 14.00 w każdą sobotę.
3. W dniach zwyczajowo przedświątecznych (Wigilia, sylwester, Wielka Sobota) dla aptek jedno- i dwuzmianowych – od 8.00 do 14.00.

W 2014 r. tryb uzgadniania czasu pracy krakowskich aptek ogólnodostępnych określa zarządzenie Nr 3563/2013 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie trybu uzgadniania czasu pracy krakowskich aptek ogólnodostępnych w 2014 r. Zobowiązuje ono kierowników aptek do:

- 1) składania wniosku w terminie co najmniej 30 dni i przed dniem planowanej zmiany rozkładu godzin pracy we właściwej ds. ochrony zdrowia komórce organizacyjnej Urzędu Miasta Krakowa w sprawie wyrażenia zgody na zmianę czasu pracy apteki wraz z opinią Okręgowej Rady Aptekarskiej w Krakowie w przedmiotowej sprawie;

- 2) ustalenia zastępstwa w wypadku, gdy apteka nie może pełnić dyżuru całodobowego zgodnie z wykazem oraz pisemnego poinformować o tej zmianie właściwą ds. ochrony zdrowia komórkę organizacyjną Urzędu Miasta Krakowa, Okręgową Radę Aptekarską w Krakowie, apteki oraz środki masowego przekazu działające na terenie Miasta Krakowa.

- 3) umieszczania w widocznym miejscu informacji o godzinach pracy apteki, wykazu aptek ogólnodostępnych, pracujących w systemie ciągłym całodobowym oraz wszelkich zmianach z tym związanych, a w wypadku zamknięcia apteki dodatkową informację z adresami najbliższych czynnych aptek.

Opinia Okręgowej Rady Aptekarskiej w Krakowie stanowi podstawę dla zajęcia stanowiska w sprawach określonych w punktach 1 i 2 przez właściwą ds. ochrony zdrowia komórkę organizacyjną Urzędu Miasta Krakowa.

Ponadto:

1. Apteka Prywatna przy ul. Mogiłskiej 21 w Krakowie, tel. 12 411-01-26, pracuje w systemie ciągłym całodobowym, z wyjątkiem tegorocznych Świąt Wielkanocnych (20–21 kwietnia 2014 r.) oraz Świąt Bożego Narodzenia (25–26 grudnia 2014 r.) w które będzie zamknięta.
2. Apteka Starowiślna przy ul. Starowiślnej 82/2, tel. 12 422-19-93, pracuje przez wszystkie dni w tygodniu (w tym soboty, niedziele i pozostałe dni ustawowo wolne od pracy) w godzinach od godz. 7.00 do godz. 24.00.

Kontakt:

Biurowisko ds. Ochrony Zdrowia
al. Powstania Warszawskiego 10
31-549 Kraków

tel. 012 616-94-96 e-mail: bz.umk@um.krakow.pl

Na terenie Krakowa funkcjonuje 321 aptek ogólnodostępnych, szereg z nich wydłużyło godziny pracy (niektóre są czynne również w niedziele i święta). Informacja nt. pracy aptek znajduje się na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa (BIP) oraz pod numerem Całodobowej Informacji Medycznej, tel. 12 661-22-40.

Gmina Miejska Kraków Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Krakowie ogłasza

PRZETARG USTNY – LICYTACJĘ na oddanie do użytkowania piwnic grobowcowych na cmentarzach: Podgórkim, Prądnik Czerwony i Grębałów. Przetarg odbędzie się 11 marca 2014 r. o godz. 15.30 w budynku ZCK przy ul. Rakowickiej 26 w Krakowie. Szczegółowa lokalizacja piwnic wraz z jednostkową ceną wywoławczą oraz zasady przetargu są dostępne na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3–4, w budynku administracyjnym ZCK przy ul. Rakowickiej 26, ul. Wapiennej 13, ul. Powstańców 48, ul. Darwina 1g oraz umieszczone na stronie: www.cmentarze.krakow.pl.

Urząd Miasta Krakowa zaprasza mieszkańców do korzystania z bezpłatnych badań profilaktycznych:

W ramach Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia „Zdrowy Kraków” 2013–2015 realizowane są następujące Programy:

Program prewencji otyłości, cukrzycy typu 2, nadciśnienia i miażdżycy

Lp	Nazwa oferenta	Adres (Kraków)	Telefon kontaktowy
1.	Krakowski Szpital Specjalistyczny im. Jana Pawła II	ul. Prądnicka 80	12 614-33-33, w godz. pn.-pt. 7.30-18.30
2.	NZOZ Gabinet Lekarza Rodzinnego Janusz Krzysztoń	ul. Heleny 2	12 657-34-78 oraz 12 659-04-55 w godz. 8.00-18.00
3.	NZOZ „Praktyka Lekarza Rodzinnego Wojciech Borak”	ul. Estery 6	12 422-31-13 oraz 12 432-09-48 w godz. 8.00-18.00
4.	NZOZ Praktyka Grupowa Lekarzy Rodzinnych S.C.	ul. Bocheńska 4	12 430-57-73 oraz 12 430-14-00 w godz. 8.00-18.00
5.	Firma Marketingowo-Medyczna Sp. z o.o. NZOZ „MARK-MED”	os. Centrum B11	12 644-08-35 w godz. pn., śr. 8.00-18.00; wt., 15.00-18.00; czw. 8.00-13.00; pt. 8.00-12.00
6.	Firma Marketingowo-Medyczna Sp. z o.o. NZOZ „MARK-MED”	ul. Branicka 29	12 645-03-12 w godz. pn., śr., pt. 15.00-18.00; wt., czw. 8.00-11.00
7.	Firma Marketingowo-Medyczna Sp. z o.o. NZOZ „MARK-MED”	ul. Lubocka 53	12 645-38-07 w godz. pn. 8.00-11.00, wt.-pt. 14.00-18.00
8.	S.C.D.Z. „MEDICINA”	ul. Barska 12	12 266-50-62 w godz. pn.-pt. 8.00.20.00; sb. 8.00-13.00
9.	Praktyka Lekarzy Rodzinnych NZOZ	ul. Na Kozłowie 29	12 657-87-47 lub 12 659-11-59 w godz. pn.-pt. 8.00-18.00
10.	S.C.D.Z. „MEDICINA” Sp. z o.o.	ul. Grzegórzecka 67 C	12 345-70-05 w godz. pn.-pt. 8.00.20.00; sb. 8.00.13.00
11.	NZOZ Laboratorium Analityczne DAN-MED.	os. Urocz 2	12 685-50-59 w godz. pn.-pt. 7.00-11.00
12.	NZOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego Mostek Snarska	os. 2 Pułku Lotniczego 22	12 640-95-51 w godz. pn.-pt. 8.00-18.00, sb. 8.00-11.00

Program profilaktyki następstw dysplazji stawów biodrowych na lata 2014–2015

Celem Programu jest zwiększenie wczesnego rozpoznania dysplazji stawów biodrowych w populacji niemowląt zamieszkałych na terenie Krakowa poprzez wdrożenie przesiewowych badań populacyjnych bioder u dzieci w wieku od 4 tygodni do 4 miesięcy życia, ze szczególnym uwzględnieniem dysplazji klinicznie bezobjawowych, niemożliwych do wykrycia w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.

Lp.	Nazwa oferenta	Adres (Kraków)	Telefon kontaktowy
1.	MED – SKARPA	os. Na Skarpie 6	12 644-19-00 lub 12 644-19-30 w godz. pn.-pt. 7.30-18.00
2.	Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie	ul. Wielicka 265	12 658-20-11 wew.14-16 lub 888-946-820 w godz. pon.-pt. 8.00-14.00
3.	NZOZ Szpital na Siemiradzkiego	ul. Siemiradzkiego 1	12 376-00-23 w godz. pn.-pt. 7.00-19.00
4.	S.C.D.Z. „MEDICINA”	ul. Grzegórzecka 67 C	12 345 70 05 w godz. pn.-pt. 8.00-20.00; sb. 8.00-13.00
5.	iMed24 S.A.	al. Jana Pawła II 41f	12 376-31-31 lub 12 394-41-00 w godz. pn.-pt. 8.00-20.00

Profilaktyka i terapia dzieci z autyzmem

Program skierowany jest do dzieci i młodzieży z podejrzeniem lub potwierdzoną diagnozą zaburzeń ze spektrum autyzmu.

Nazwa oferenta	Adres	Telefon kontaktowy
NZOZ Ośrodek dla Osób z Autyzmem	ul. Szopkarzy 8, 31-228 Kraków	12 357-40-51 w godz. pn.-pt. 8.00-18.00

Program profilaktyki głębokich, nawracających zaburzeń psychicznych (GZP)

Wykaz realizatorów programu zdrowotnego realizowanego w ramach Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w latach 2013–2015 – Pomoc w powrocie do zdrowego funkcjonowania psychicznego: Program profilaktyki głębokich, nawracających zaburzeń psychicznych (GZP). Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców Krakowa powyżej 18. roku życia, nieleczonych z powodu głębokich zaburzeń psychicznych.

Nazwa oferenta	Adres (Kraków)	Telefon do rejestracji
SP ZOZ Szpital Uniwersytecki w Krakowie	ul. Kopernika 21a	12 424-87-23
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Psychiatryczno-Psychologiczna „Gabinety Rozwoju	ul. Fieldorfa Niła 14	12 353-00-27, 666 377 742
Falck Medycyna Sp. z o.o.	ul. Mazowiecka 4-6	12 630-49-28

Szczegółowe informacje o kryteriach udziału w Programach oraz wykaz realizatorów z telefonami do rejestracji dostępne są pod numerem Całodobowego Telefonu Informacji Medycznej: 12 661–22-40.

KRK

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa
zaprasza

misteria paschalia

15—21
kwietnia 2014
Kraków

Europa Galante
Hespèrion XXI
La Capella Reial de Catalunya
Les Arts Florissants
Le Poème Harmonique
Mala Punica
Café Zimmermann
Le Cercle de l'Harmonie

www.misteriapaschalia.com

homework / Joanna Górska, Jerzy Skakun

Zeskanuj fotokod
i pobierz mobilny
przewodnik
po Festiwalu

kbf★